

శ్రీమహామాయానునమః
శ్రీసతా లక్ష్మణాభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమతశ్రీరామ
చంద్రపరబ్రహ్మణానమః

శ్రీరాంజనయస్త్వవము
ప్రారంభము

శాగ్నావైవహ తనూభవాహృదయాజేవాబ్జబంధుకమహా
దేవతాంభాజభవామరశ్చరముఖాదిత్యస్తూతాశ్శ్రుద్ధయం
బావనాశయవారిరాద్వీభునిశుంభనాగ్నిర్ణజావోవసుమ
ద్భవానందునిరామచంద్రునదల ~~శ్రీరామ~~ నవింతునివేష్టానోదే

సగభూదేవకననీపత్రాయనంతలాబ్రహ్మపాత్యులనుమోమభా
రముడెగి | జనకభూవరునేకననకాంగి వక్ష్యే-మనంతలాసం
తానచింతవాసె | రామచంద్రునకునరామలెండిరియండ
వారథుసుర్భంగశ్రమాప్రేలేతే | దండకరాముసులకతరళా
య్యసేవింప్ర | ఇలనిశాచరశృతశృధమడగె | నేపకమసా
ధివశ్రుగంటి-మూపులేని | నతథనాశనమయ్యలంకాప
రంబు | సర్వలాభైశమాతయాననసేచాప్యే | నేపసేరుతిచ్చి
మములగటాన్యే-చుగొనగ1

శృంగవతాద్భుతసర్వజగ | నాతాగురువైనభూరిమహామా
న్యేలశ్రీ | సేతారాములగొలిచెడు | వాతాహృతునిమహా
స్త్వవంబురచింతుడే 3

కాన్తతాతాములదివృషాదయుగళ్యచింతావృతాస్తావనా
వేతనానాంతుఃకృత నిజాశ్రితజనాభ్యష్టప్రదాదిత్యభూ
జాతంబాయనదేజరిల్లునినువ్రాచాపుష్పగుచ్ఛాశావే
ప్రతింబూజలానదైవంశిసుముసూరిస్తుత్యవాతాత్మజా

సేగవవానినామమూహాయవారింటెల్లాబమ్మసామెడు
పేండుసామ్మసిల్లునెవానిమనువుజపేంచువారలనా
ట్రగవితోవిలాసవెఱరినటించునెవానిసకేచుట్టు
నింపుగావలగాను, వారలకుపతాపభారమడగునె
వ్వానికొరుణ్ణిమనయువారలమది, జానకీవిభుడు
సాత్తాత్మరించునట్టినినాత్మయించుమవరసుభావు
లందరొసఁగలంబులియ్యవనిఁగలవెదుర్జనవినాన
వత్తుబంధుప్రకాశ॥సాధుజనకల్పభూజనసరిత
సూచున్

సేగకథితమోచరసముచ్చయగర్భతోయద్రస్వర్గనామవే
నిదర్శనంబుఁభూతచేతాశప్రభూతదుష్టతనని
ర్యాసనంచెవానినాననంబుఁధరణిజాదుఃఖసంతా
పనాలచావల, కంభాదమేవనివాన్మంభజంబులం
కాపురఘనాలంకారనిచయనిగూలమవానిలాం
సూలవవేర్తిఁప్రతిపాతమైవానిసుగుణరాశియ

మగధ లమయైచ్చేదనం చుడుండు మలప్రసాదానిష్ఠానిష్ఠాచిన
 తలవెళ్లంగనదమచిత్రము మవక్త దర్శంబుచేరగింపూ
 తలచాంధింపదినంద్రమండలమువరకప్రంగినావక్తతా
 కలకచాలురలాననేట్టిమనువే, కాలంబునదమాకుతల్లిం
 సగవినువధిసగయలేచినఘారిపాదఘట్టన (చేల్వననాత్మక
 వెనుపుడింప వడిగలతోడలరా పిచేచేత మూర్ఖుని
 ఘూర్ణిల్లి, సకలాగములురసాస్థలికేనారగ | పాదభృ
 యోధువప్రమరానిలంబుచైన మరవర్చులవిమానము
 లుమాల్ | జేలకెగిరొండు సింహానాదములచే
 గమలాసనాం డేభాండములువగుల్ | గవిసిర్పురభృథవ
 లనేతకంబునట్లు | పట్టిప్రంగిననే జగజ్జేట్టితనము | న
 లవయెసన్నతింపమవోనుభావ | సాంధుజనకల్పభూజ
 కసరితనూజ ||

మగధ కలార్థధరసంఘగర్భనిధన్యతానాహంబుచేనాప్తుకం
 బకకారంబుధవత్తను ప్రథమభంగంబునొందవల
 వాకవావండురువ్రేకే (గాంధనటవార వాసత్వమిత
 స్తికేయం దనునయ్యభవతరవాజీవామూదవాత్మజా
 సగర్భతోమమనిధుల్బురభావమువహించు సర్వతోమమము¹²
 నిర్భుజమయ్యెన జీలాపగారప్రవా వాధిప్రముడివయోవా

తృతీయ భాగము

వ్రావంనుడు సైతము వహించె | శరణిచి లించె భూధ
 శసంచయము దొక, నీ వై వై మానికు ల్ల క్రి | యోగి శ్చ
 లు పొట్టులు జ్జీసంకటముం ది | శల్ల మే తా లు పు వడిల్ల వడిరి |
 మన్ను శక్రుని చె నే వ మూర్ఖు జేండు | శాలమున నిట్టియా ప
 ద శరణి ననుచు | సజ్జ నోపవ్రవము జగ త్త ముకా శి | సాధు
 జన కల్ప భూజా శ సరిత నూచు | ౩

సంగమ వృక్షం ప్రకంబము చేత జడకుండ, సంగమ నిమ
 త్తసంగమకుండ | వరణి కుమారు సాధనముల జడకుండ
 రక్త సేతని చెస్రు కుండ | జడి సామిత్రాటి చే జలము చే
 జాకుండ, వానిని రత్తి చే వగవకుండ | ~~జాకుండ~~
 జేలు వసా మ్మల వాని చిలుకుల బడకుండ, ర్ముం ర్మునిలా
 మ్మి చే జంగకుండ | దివశిల్పి కృతా ప్రాళః జేలుకుండ | వివిధ
 దివాన్ ప్రసవ తిచా పేలు వకుండ | వరము లాందిన సప్త
 భావము నుతిం ~~ము~~ ముగ సాధు జనకల్పభూ జన సరితనూ
 జ ౧/4

మనస్సు యుక్తైరవిదాసేనా సేవార్థము (ఉనిన్నుదాసేనార్థం
సేమిదనా విర్భవముందఁ బాటెను । మర్మరతేజస్వదే
తఁ దూల-యవంనుమాంధ్ర
మనస్సు యుక్తైరవిదాసేనా సేవార్థము గంధర్వకే

స్తరసంఘంబులకార్క(సూర్య)నిజుబాణస్పర్శచ(జేతుల
కరసంధివర్ష) తరాయు వందుమనివ్రకలువర్షదేవుండుస
ద్వరమువనకొసగెంగదాకరుణాన్యవాదైమరుశ్శంవనా 16
మగడచయోర్వధరమందునాత్మపదమ,స్వార్థరగ్రంబు
బదమొక్కండునుమోపేధామనిధిచిభవాశయంబు ప 11

సేమదైవిద్యలనెచ్చుకొంటివటదైవంప్రాదేవమానియల్
మదినాచ్చర్షముజెందివగతులనునన్నినింపగామారులే
సగరిషన్(డింప్రమటచెకురసత్కర్మ,వర్ధిల్లుననివిభావ 17
సుడువింగివసుధలామత్త)భావమాతెటపడునంచునుడి
చూనదివ్యాప్తనడరియాడుభావిస్వంసుంభువేపొలించు
నితీతప్రమననంచుశుతులునమదిన(దాప్ర)సుగ్రీవమంత్ర
యారసుచరిత్ర(ఉనియెంచి,సంగేతకలముఇష్టంబుగా
గ,నాతపంబునకొచ్చిసంప్రత్తి(జేర్చి)దెమ్మటలుదసిగురు
పొదల్పవచ్చెసిచమవునచ్చిసకకిసన్నతంతమనాధు
జనకల్పభూజకెసిరితనూజు 18

సగర్వణకాలముననుయోజనసహస్రములేగురధరథాంగ
తురంగరవములాన,వాలజేలబదిదివ్యశ్శనింపుంగవే
వచియించువదారవంబులాన,నాచరంబాప్తభాయా
దేవియెడనెడ,నాడురవంప్రవాళములలాన,వైరంబు

సంధింపవచ్చుమందేవారాత్మసులానరించునిష్ఠనములాన
 ఘనముగీలయిం-చుదీననాధుమనసుత్రిష్టే|విత్తనేర్చినన
 దుప్రావణ్యమును మాత్మ|లానవినుతింతునెపుడుమ
 వనిసుభావగానాధుజనకల్పభూజనసరితనూజ|| 19

~~మనసరసజాప్రదేవిద్విత్యైననువిశావసంబుచగాదయ~~

మనసరసజాప్రదేవిద్విత్యైననువిశావసంబుచగాదయ
 వారిదశావత్మజుమత్రైవైయతనిత్యత్యంతానురాగంబుతో
 బరివారిం-చితె వెల్లకాలమజేలా,పత్నంఘములైనన
 సరికిప్పుకలభియింతురగుతులకొన్నామిమరున్నందనా|| 20

సఖలభిప్రతాభలచావబద్ధయొన్నట్లనాధిక్యముననా
 కమందమండ|జాయావియోగరాజ్యప్రేంశముఖభయం
 కరదుఃఖములచేతగందమండ|భయదనతార్థనందనియ
 తాటవప్రచారకభరాన్యమదిలానరగులమండ|ననిశాం
 తశతవాతాతపర్షుత్పరాసాదిశ్రమములచేనవియ
 మండ|గర్భసాక్షిసుతునిగొప్పాక్షిరామవిభుని
 జ్ఞేయభూరివిభవముసగి|నట్టినిప్రభావమనిశంబు
 వక్రింతు||రండేతావిభూతరామదూత|| 21

మనతనసద్గుంబునజేరులక్ష్యగనిసంతాపించువానింబ
 తం

తి న కృ ద్వంశ జులై న కా ఘ వల భ్రాం, తింశాం చ సుగ్రహాడి
 యస్థితీల్లగ నూటడిల్లు మనధైర్యంబా వృజాధిం చియూ
 తే న స ర దే వా ముచ్చి నా వ్రగ దస్య తా రా మ స వా న ధి 2
 సేగ తార శా నా య క ర య ము చ సు ప్పంక్తి చల గుపాథో
 ది వ చి క ల నంబు || దొలుకా చు లా మ వా డ్దు త భంగి వలసే
 య్గ న వ వ లా వా క ని స్ప ముల నంబు | బి ర్మా ర ప న స మా
 కం ద ఘ డ్దై ర, సా వద్దై ర సా ల ర స ముల నంబు | దై వ తో హ
 ధా య దం డ్దు మూ కా ధి శ, భార త భార త ప తుల నంబు |
 భూరి సార్వ భీ ర తా వి శ ద ము త | త య ద న ము మం చ తే
 తి వి గ ల వ | చ స్స లా డి నా వృ జా న క ప తే మ్రా ల | రంజి
 తా వి భూ త రా మ దూ త 23

సేగ శ్రు తి చ తుష్ట య స మ ని వృ త బుద్ధి శా నా వా వ చి యం
 ప న ర డి వా వృ ముల ను | వృత్తి తి బ ల సా ర్దు వ వ్లిష్ట
 మ స్త హా | బ ల క ర డి దృ శ ప్రా ధి మ ము గ | ని జే ల శా
 ప్రా ర్థ ని ర్దే త కా మ స్త హా | స తి యం ప తే డి విన య ము
 తో డ | శిష్ట జ నా తి డి డ్దే తు డు కా మ స్త హా ని ల వం గ తే
 డి త ని ర్ద య ము గ | లక్ష్మణా మా డు మ ని న వి లా స
 ముల ను | సా డ్దు ని తా డి డె వ్లిష్ట వ్లిష్ట ద ము డె | శా
 మ చం డు డు పం పా స ర సే ల ము న | సా డ్దు జ న క డ్ద

ప్రథమభాగము

కల్పాధూరకేసరితసుంజ 24

ఉమ్మూ (పునః) దాల్చిరా ఘపుల మౌదము తగినివయిభూరినం
తావపరతచిత్తుం దగు తామరసాప్రజు తొడజేర్చిన

~~జావపరతచిత్తుం దగు తామరసాప్రజు తొడజేర్చిన~~

లూపసుఖంబు (సూర్తి) విమలస్థితినాగ్రమెనర్చినట్టిన
వాపుతిసన్నుతింతు సురవా రనుతాంధ్రునగజమాకుతె 25

కావాలాయంబు సురామబాణమున జేవంబదియున్నట్టెయ

వాప్తింజేరి మరంతకుః విమతియై వాపాపుతారంబున
సాల్కలంబుల జేర్చిన సోరిమదిక తానందముం గూర్చి
పాలంబెసితికేర రాజ్యమునకు భద్రస్థితి మాకుతె 26

శారపుకమాపును (గామినమణుల ప్రారక్ష్ణమా మాంబుచే)
జావల్పంబు వహించి రామనెడన శ్రద్ధాశయం దెనసూ

రావపత్నంబు సుమేలుకొల్పి రఘురా మాధిక్యమొందెల్లవ
రెచ్చి పారంబు దొలంగ జేసితి ^{వి}స్మర్తవ్య స్మృతి మావతి 27

సగ్గవ్రవాపతిమ్రంతు లాగిడు మూడు మూర్లు ర్వివలగా
స్వయబ్ధంబు వంతుండుండ దరుచరసనా వితానం

బులను సహానియమంచిరక్షించు నలుండుండ నా

నావిధాత్మతా సూనశిల్పప్రయాచక్షుః ^{క్షే}నలుండు
తనరుచుండ వారిసమాననిర్వల పరాప్రమాన్వితు

దేశంయవరాజువలయుచుండనందతనినిరసింపి
నైతాధిపుంధి/సంసేగదనకుముత్రికకౌర్వధర్మసా
వనాద్యోగములుగలజాకావగుటసాధుజనకల్ప
భూజకసరితసూజ 28

సంగాథాంధకారసంకలితమైరెచవలరమంగరానగ
వృక్షములందు | నామూలవార్యు శరభాదిభూరము
గార్యమైనవరకవులందు | నభ్రంశపమునైమవ
భ్రయుక్తంబులై వాసేనైకౌత్వ పర్వతములందు | పరి
శ్శాపరవృత్తప్రాకారవృత్తి దగ్గరమైవలయుపత్తన
ములందు | శిఖ్రగమనంబుతోనెవటిం చె సేతర గానక
కర్పకంఠుశామ్యగమల | కధికైర్వంబునాల్చి
కౌవంధిసావృగసాధుజనకల్పభూజకసరితసూజ

చుచలభసమారణాదులకు , శర్వముగానిస్వయంప్రభా
చిలమున(జాచ్చి)తత్ప్రతికి (ప్రతిజనించవచ్చులాక్ష్మీ స
త్వలమకకందతయములపారముగా (గవసనకిచ్చివే
వలువడినట్టితావకవివకసమర్థతలెంతమాత్రుత్వ

ఉన్ వారిధిదాటుకాలమున, వారికుమారునితోఁజ్ఞవంశీల
వృద్ధిగవారివారిబల, వైభవములైకటెంపుచుండన్

కారణనాశ్యమంటయును నారజకమానముదాల్చినట్టిగం
భీరతసన్నతింతునగుభిన్నతశోభనమారనందనా? 31
కాగమభూ^దప్రతరంగిణీసమయశ్చస్థంధైప్రవర్తిల్లుధా
ప్రభూజాంబగుజాంబవంతుడుమృదుమృగింశకులన్నివిధా
ర్చితాజిష్టునినిన్నుఁగ్రాంచి సకలార్థానినందనంపాదక
తభ్రాలాపములన్నతొంచెనటగార్చామాతరిశావిత్రజా 32
కాగమయ్యోధిశ్వరుడుభువంతుతతివార్తరినామిరంగత్రయం
గర్భప్రంబునఁబాంసుచందముననన్తంజాతజాపత్రహా
శ్వయ్యోపంబునేరఁగివుచ్చవరసంఘాతంబునుజ్ఞుండున
తత్త్వంబునుతింతువెయిగతులందర్శించి వాతాత్మజా 33
సగమహాతనీలవళత్తమాంజిష్టముఖవత్సభాతుభటలువి
విధముగవెలయఁఘనతరశాషాప్రకాండయుతానానోవర
శిపల్లగిలితదద్రుగూలామస్తధన్వదాప్రమత్తవృచయవైస
గంధర్వదంపతుల్కలవరింపఁగవర్వరంబులలాప్రకాశసు
ప్రమువైసజంతుసంతతులువిశ్రాంతిఁజేందీనమ్మహేంద్ర
నగమునాడించినట్టిన్చావలవిన్మంబపారభక్తియ
శ్రీసన్నతింతుసూహింఁచిప్రొవుమాగరంజితావిహిత
రామమాత 34

నాగవాహనసంబంధము - చరించు విలసత్పాదపద్మయంబాక - చో
 బ్రాహ్మణ్యంబాప్త (ననిచ్చినా సేకను) చూపు నిజజ్ఞానాబాధ మహాం
 త్రావరణ్యపరిభాగ మందున (చేత్రయస్థాయి వస్తుభూతా
 రావోధ్వంసముగా) గతచితివసురయ్యైచ్చగా మాకుతే 35
 సోమ్యంభూని లోపతసంభవా స్పదమైన, కరమూలపద్మయ
 గ్నంబుగా (గు) శత్రుచాపాభాగ్న సదృశలాంగూలంబు, రవో
 బట్టుకానోదరంబుగా (గ) బ్రాహ్మణ మందు (గ) న్నట్టుపాదయ
 భృతాండంబు పేతాంబురుండు (గా) (గ) బాదవ్యయము
 మోపి పైకిరచిన మహాం, ద్రావనభ్రమతైదవిగా (గ)
 వైసతేయని శితిలాంబానశరధి | సుత్రం చేడువేళాదవత్తము
 లకు (గ) తొలినభవద్విలాసంబు స్మృతయైన రు || సోధుజనక
 ల్పభూంజక సరితనూజ || 36

సోకవిసియేతెంచు నేనునేతజము హాంచి, కలశజుండనినమ్మ
 గావిభుండు | ఇవాన్మమైన నకాయంబుగాంచిత్రి, విక్రమం
 దితరణి, వియధవరులు, జలధిభేదించు నేడవమెంచి ఇగ
 కుల, పతయంచుచాతాళపన్నగములు | స్వార్థినుండిట్లప
 ర్వమున నెరికివచ్చె, నాయనిశ్చేతమయా ఇరవులు | కను
 గొనిరిభూరివస్త్రయాత్రాంతచిత్త్ర | లనుచులంకాపురమున
 కేవరునునాడు | నపరాత్రమమరసివల్లెంప, దరమనిసాధుజ

నకల్పభూజక సరితమాజగ 37

సేతన-చట్టుపలఁజేల్పననువెప్పుకనియెంచు, ప్రదినధతుఁ
డున్నవంబానర్పమునుమేలాసఁగుతావేమోపరానపుడునే
నలరింతుననుమాంబులకలెత్తుఁజిరకాలమంబురానిచ
లంబులానుండు కతనఁచెరిసనాచుకొమవాయదవ్వెనఁచె
త్తలవత్తునంబునకొగ, వలెనన్ననాకొకొ ఫలముఁజేంపఁబూ
నినిండియంచుమైనాకగిరినకు నాతిథయమచ్చియాదరించె
గాఁకపుల్లనిధికిఁగలదెలాటెందెనఁగుజ్జీవారవరమరుత్తమా
రగ 38

రాఁజుకొవఁడెవఁడిట్టులడ్డవడినా, కంచువిలాకించివి
స్తాకొటోపముతోబయిందుముకసం, తాపించెమైనానుడ
ధరానకువోతుండఁగాని పరిపంధింగానుసుమ్మంచుని
నాగరాధించెనునబలంబునకు లక్ష్యంచెగిరుకమాకుతె39
మగవిరసాలంపములాడుచుంగవిసిబ, ల్వికంగ్రసింపంగన.
వరుసంబాపుఁగలనికింజనితదయాంత్రస్థసాకల్పముక
కరమున్నగ్గినరింపనాసురసదుంజనావృంతయలాంగిన
చరణంబులవినుతించెఁగాదెసమకాత్రావలూస్తవేమారుతి
కన్యవారింబొగినవిపుల, గ్రుహమునఁజెలకఁగినడఁగట్టి
నచ్చాయా గ్రుహమునుఁగూల్చిననదు సుహృతజోవిభ

వమంత సతతము వంసుమా? 41

తగ్గి పాడుపుమలవేచి ధాయా విభుండు చరమ | ధరము
పై వ్రాలుగతి మహాంధ్రగిరివేచి లంబసి రివ్రావినట్టి నలా
మౌవయి | విధముననుతింతు వంసుమంత వర్షవంత? 42

లయశ్రావో

నిన్ను చువబటావబటినెట్ల క్షిణి బోయెదవు దక్కదుర
ప్రాణమని నిన్న మనుకొనకై రక్షసి యొకరు పాసెకొనిను
దాంకగదబుక్కునకు ధిర ముపెను ముక్కునను నొటం | గన్ననధ
రంబడజబుక్కునవధించితివి దిన్నులునుతింపబలు మొక్కల
ముతానెగిరక్కరణినాడు మదనెక్కి నినపాపముల నొక్కటవ
రింపుమెదఁజిక్కి వంసుమంతా? 43

మృగవగవారి వసువారికల్లననుభవప్రాంగ్ధారసంపాదకం
బుగదాయంబుదలంచివామదరకాంభాజుంబుగ్రవనదరా
జ్ఞానమంబందున ముండుమోపతి వనభూరికారాత్రింతుక
త్వగిరిక్షంబు సుభవమైరిస్సెమోదంబందగంమారుత? 44

మృగశరిమంసుంభనిమంభశక్రపిష, క్షవనీళకామోతికా
యరవంసానలయసేమలందు మకరాక్షాకంపనాదిన్నపా
చరసద్గుంబులారాత్రికాలమునభూజాతార్థమైయొంటిగం
ధిరచిత్తంబునసంవరించితివి భ్రువినానివాత్మజా? 45

సంఖ్యంతఃపురములు దేవాలయములు భూగర్భాంబులు ప్రప
లసాధాంతరంబు | లాసాధానగంజా మథావశేనంబులు గ్రాణ
ముల భూరిరంగస్థలములు | మందురాస్తంబరమన్వయాన
కవలకగర్భగృహములు ప్రాకారములు త | బాకోత్తరంబు
ల ట్టుములు పృథుజలారకయములు కోనేళ్లు సప్తములును |
జూచితివి సూదిమోపాడు చాటియైన | విడవలంకా పురము
నఁబుధివిడుమారి | కొలుకున కక్రొనె న్నమాకు వశమగునని సా
ధుజనకల్పభూజక సరిత సూరజ 46

మృదవనజాతాంబుమోహనాస్త్రములాద్యవృద్ధాచలారణ్యుల
భునచామికరపుత్రికా చ్ఛటలాదుగర్భభృషభంగంబులా
యనరాజ్యైడుకామినమణులకు ధ్వాంతంబున కలంకలా
గనియుంజెందవుమొనకతనకరొ ఘవోపృథులమాదుతో

47

సగపరులకుఁ గనకరంభాసమానకువు, లామెదదం డంబులకుతో
చె | లాఁతులకు దిరికలశము రెపాలిండ్లు, పసలేని పొలసుకుప్ప
లననాప్ప | తెరవారికరవిందబిసములొకల్గవలనాగపా
కంబులైచెలంగె | మతాలువులకు రుక్మమైతొమగాత్రము
లొ షేనసన్నిభములైకానఁబడియె | సోరలంకా పురమున
జనో ఘములను | సోతకృతామనా దునచిత్రమునకు | నింత్ర

26

యజ్ఞయంబునందునకొవరునాటికినెం ఘజనకల్పఘా
జకస్రితనూజ 48

జనన తేదీ 48

సే ౫ తామశావనమునం ద్రవధూసమావేశ్యశాంత్యజ్ఞం
దిననాడుగరికికాధిశాతమస్సంతుప్తంగవయోష్షితాస
మక, సక్రిజ్ఞం దిననాడుగంబవారిని వాగేతపత్న

విదనా దుగళిశాధి సౌతమస్సంచు పుంగవయోష్ఠతాస

మన, సక్రియైందిననాడుగంబవారిని వాగ్దేవత

వైవాహిక విలంబిత సాక్షింతమందిన నాండు జడగభస్మ

మనకాగార సమస్త స్వస్థాంతులూ మా సింఛిననాడుకొనిత

పన్నీ యంత్రయవ్యాప్తతలనుజయింవలెకాగానేజెంది

8 గాని లంకా పురమున నంశవలఁగాంచి నపురవ్వంతయె

నఁ జూపలముగ నేనై తి కే సరి తమ జగ్గ

~~Handwritten signature~~

[illegible]

శ్రీమద్భగవద్గీతా నామ సంకీర్తనము

శ్రీమద్భక్తరత్నావళి

ಮಾತನಿ, ಸಂಧಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಮಗಂ ಪಿ (ಜೊತೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು)

శ్రీ. బాలాచంద్రుని ప్రసాదమునకు నమః

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
 ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

శ్రీమత్సూర్యమూర్తి శాస్త్రి వ్రాసినది

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
 श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

సోమవరమునాపములచేత భాసిల్లినట్లున, నా ఫరియంగనా సముద్రము
 రెన్నో నతులనాపములవలన సముద్రమున నాంధ్రమునకు వచ్చి పడి
 యను (శోర) నాంధ్రమునకు వచ్చి పడి పరాశరమోని యవస్థయైన గంధిని
 మిత్రమై గాసి జెందె | నటిలాభవనంబు నిర్మించి సుఖమొందగ
 లమాంబవర్ణ భామలను శోర (గానిని) జూరెగా ధవైరాగో
 బు (జెంది) కొమనుల (వచ్చి) జెంపనర (రెరి) నజితేంద్రయత్నము
 న్నవశంబె | రుద్ర వారవరము రుత్న మార 50

చందనములలావసిం చి ఫలవం త జలచ్చ దముల భుజిం చున
 న్నమలు వధూజనంబు పయ్య మోహము సందరట న్ననబ్రమ
 జనపతవాస్తవ సకల సాక్షి ములంగనియైన (గామినీ
 జనరతిలేనిని) న్నమతి సల్ప (గజెల్లు) నుగాన మా రుతే 51
 శాషం డత్వంబునుగా ముమేధున సుఖ జన్మనంబుచే గామని
 ర్భంధంగార తగాదు దేవంగతదే ద్భల్లంబుచే గామరు
 క్షింధ ^{భలత} ~~భలత~~ చేత గామ తరుణ ప్రతివిసర్జించుట
 చంద్రమేయ జితేంద్రయత్నముచే మోక్షాన న్నతమందు 52

సోమసంకచవృకదేవ చందన త్రవప్త చంద్రకస్తూరవాసనలచే
 త గాంగేయ అచితాశ్మగర్భాదిరత్న సంయుత పృథగ్విధ పరిష్క
 తులచేత | జాంపయని చుళక సర మగ్నికా వాట్రలము

లతాంతమంబులములచేత || వహసువత్ససూత్రమూర్తి
తేనెపుష్పి, సంకరామూర్తివస్త్రములచేత సోమమితి
సూత్రశంఖాలతలరతి | నలగురావణాసురాంగనలను
గాంచి యాపలంబుగనని నస్థిరచిత్త | వృత్తానెన్నవనుమ
కుత్తసంజగ్ 53

సగలంకాపురములచేత లావణ్యశరధిలూమంతునాయ
నుచు నొక్కంత సేపు | ధారుణ వానమముల క్రూరముల్పైసివా
యింతునాయనుచు నొక్కంత సేపు | దశశంధరుని బట్టి
దశవిశల్యాగడముద్ధింతునాయనుచు నొక్కంత సేపు
సకలలంకములొక్కసారి యట్టుట్టు లొగింతునాయనుచు నొ
క్కంత సేపు | చచ్చి సల్పినా ~~అట్లు~~ వృజానకే పవిత్రనృతకలు
కలంబులచేత వనిధివి | గానఁజెల్లెనిట్టి గంభీరయోధ
న | ల ~~అట్లు~~ అట్లు నచ్చునాంజనేయ 54

ఉగ్రగారికిఁ గ్రోగ్రోవిచు ధగంగకు బొంగకు సర్వయజ్ఞభు
క్తాళికి వొళికి విధుని భారతికిఁ గొతికి మద్వికాపతం
గొళికి వారికిఁ బరిసురారికి మారికిఁ జేరరానికం
కొళివనంబుఁ బొచ్చి పరికించిన నధీతి నెంతు మారుత
సగ్గిన చమంషితమైన గమంబు చందాన సమవృష్టి వని ససం

బువగిది బంబాల వివ్రాంబుజ తవ్రత తిభంగి జలజాతములు
 లేనికొలఁచుతవ గనిలాననాన బట్టనిమానికంబట్టు ప్రాతలామొ
 డి చినపడి జాడ విస్తృతిగలవాని విధానికథంబున బవనకంపి
 తవ్రదపంబువచ్చి కింశుపంమూలమందునా సనయగుచును
 స్వతరా ముసతి నేత్రోత్పవముగ గన్గుతావక భాగ్యంబునెన్నవ
 కమహసాధుజనకల్పభూజక సరితనూజ 56

సేద వారివ్రవహావిధానసంతప్తండుకే వధినింటవెక్కించునట్లు
 ప్రబలనిదా ఘాతపగ్గనియుక్తండుకే తవ్రదముప్రవేశించినట్లు
 గాథాంధకార సంతతితమార్గస్థండుచెలగి సున్ననినిరక్కించిన
 ట్లు సంతతామయభరత్రాంతసంవాననుండు సరిసంజేవిదల్లిం
 చినట్లు ఘనతరాన్వేషణాయాసకలితవల్లదయ్యకమలమా
 నందలచ్చివికాసమంద గాంచితిహిమముసతినకొకంబునండు
 సాధుజనకల్పభూజక సరితనూజ 57

సేదకనినంతరామలక్ష్మణులమూపునదాచ్చిమోచినపుణ్య
 మిమ్ములభరింప గర్గునాక్షినిదకినావమిగానెంచి బాధగై
 కొన్ననైపుణ్యమొప్ప శతయాజనవికార జలరానిలంఘించి
 ప్రాపించునాయాసభరముతాలగు బవలజన్మనాథయసంపా
 దితాలఘుతపం ఫలమేకరాశియైపరిధ విల్లిన బీలరాకె
 కజననిమ వరగుణాధ్యయనభూపుత్రవివనవాదాంబుజ

ములు | గ ని పు న మ (ఉత్త న న గౌ ర వంబు | స స్మృతిం చెద
నెపు డుక సరి తనూ జగ్గి 58

సగ్గి జంతుల యొక్క యొంథ జనుల చే ఘనగా భృ లక్ష్మయ్య భూ
మి పంతుల లచేత | భనల యొక్క యొంథ నా భృ న వాంఛితుల చేత
బురల యొక్క యొంథ పా రవతుల చేత | ఘన భా నల యొక్క యొంథ కర్మ
వళి చేత సుదగ్గి ల యొక్క యొంథ లచేత | సుఖల యొక్క యొంథ
సర్వ సుఖ చేత కర్మ ల యొక్క యొంథ ని తల్లి జల చేత |
లరి సుపాంసంప (బ డుమ వం ల యొక్క యొంథ | జానక దేవి విష్ణు
దర్శన మొనర్చి | చెందితి విత వసు గ్ర వం కె స్సు కె గు నాంధు
జన కల్ప భూ జన సరి తనూ జగ్గి 59

సగ్గి వ జగ దంబ నిరా వృ జంతు కంబ చ్చ నగణి తై కవర్ష మ యుజు
నకా తవై నె పుణ్య సతి కటాక్షా పావనంబు చ్చ భూ త్తవర్షం
బు శంభు నకు (గ రెగై నె పరం జన తిదయం పూర్ణ ద్విష్ట
ఘన కల్ప కాంతు రింద్రు నకు బారణ నె దే వ్న పాంగ సంపా
దనంబు ననవ నిధి సంపయంబు వా ననిక బ్బు | నమ్మ వలె యొ
రూపి యొన భూమి | కన్య న జీ రత్వ రి నిరా మూకాం తన ధిక
భక్తి గాం చిన నత పం ఫల మె ఫల ము || సాంధు జన కల్ప భూ
జన సరి తనూ జగ్గి 60

కాన్తూరుంధైసదకాన్తూనింధైజాముగారుపించిచేచేమరా
 చారాపామ్మనిధిక్రమించుతేజిభూజాతాప్రభావంబుగ
 నత్తరంగాంచరమౌవధూటియనియి, వరపూర్తిఁజేంతిచేజి
 వోమన్నెసినుతింపనెంచితిగదయద్రథమతేమారుతే61
 మగధరణిజంబుననిచ్చిసేతమసమౌధానంబుననిప్పుడే
 కరణింజేయదునంచునెంచుతేజినిర్మలచైతన్యనానాం
 బురువంబందుజనించిపోర్చిగదయంభోరానిచందానభా
 స్వరమకయోచనసర్వసూరిజనభావస్తుత్యమౌమారుతే62
 సేదసర్వలోకములార్జసారిముంపగఁజాలు, వారరాతితుల్యగంభీర
 పూర్తిస్తోవరజంగమాధారమైవిలసిల్లు, జగతసమానవి
 శంకటంబువైదూర్ధ్వముకాప్రవాళింప్రసలాదివరమణిస
 శ్రిభావప్రయంబుసూచికాగ్రంబుతోశుద్ధమశాస్త్రంబుతోస
 మారనంబగుస్రోకమొందిచెలఁగెమున్నులంకరింపరాతరు
 వృష్టనిరిచిసేతఁగాంచిపోనర్చి, నట్టయోచనామహాత్మ్యం
 బుబళిబళిగమన్నైవారవరమౌత్తమౌరగ63
 సేదరామునిదక్ష్తసర్వప్రపంచముతృణ, ప్రాయంబుగానెంచుపరమ
 సాధివియ్యుత్పన్నముననయోనిజపానీతిచేబ్రభవంబు
 నొందినపరమసాధివిమున్నునసూర్యాదిమునివధూమ

ఋలవే, గాని యాండుచెడిన సద్గుణాకరంబు తన అనియాజు
గల్గిన వాడే శాస్త్రవర్ధమనయ (జూలిన ధన్యశేలి) మౌనమువ
హించి యున్న సమయమునందు | భయములేకుండ మృదువా
కన్ధక్లేదెల్చి | మౌంటులాడించి నట్టిన మహామనఃతుగానా
ధుజనకల్పభూజక సరితసూజ 64

ఉ ॥ వారక దేవధానులక, వచ్చము సంపదల చ్చిదుర్దశా
వారము వాపుపంకరువ్రావాసినిక యువనకు మారికిం
వారక గరత్తుము ద్రుకము, హత్రుభక్తి నాసంగి ~~మృ~~ దుఃఖవి
స్మారము ఉంచినా విదియ, భార్గవి-చిత్రము గాదే మాదులే 65

అ ॥ లవణవాద్ధి నేవులంఘం-చుచందాన | దుఃఖవాద్ధి నకత్తు
టిండరింపఁజేసినావుగాదే సతామవారదేవి | నమలవాన్
సరణినాంజనేయ 66

స ॥ సాంముద్రకౌక్యలక్షణాయుక్తమై సదా, తనరుదాశరధిసంద
ర్శప్రార్థి | సకలబలక్షపా-చరమారణార్థమై శాశిం-చూ
ముపరాత్రమంబు | పరిపంధి సరణన్నగరుణిం-చుదశరథా
త్తృజుని భవభయదానమహిమ | భవశ-చిదవపద్మభవ
ముఖామరులను, దాల్చినెల దురఘాత్రము నిశక్తి వెయి
విధముల బాండ్లెత్తవిభవమున వ-చించితి ధరణిమ మారిమ
చ్చిం-చిపుచ్చు | కొంటి-చూడా మణిని బలుకూర్చితాడె 67

భజన కల్పభూషణ సరి తనూజ 67

సోకరిన పేవర విశంకటయ్య కృమను భుజాం తరము చేచి వలుల తా
త తులద్రొంచి పటుశల్వ తరస సంపక్కులగు నూరు పులచేమ
వేరు వాంఛలును (గూర్చి) పరిఘ సన్నిభ దత్తు తరవా వలువు
లచేత (గ్రీ) ఛానగముల బెరిచ్చి వైచి నిర్భూత నిర్భూత నిభము
రాము ప్రియుతముల చేఁచి సత్వముల ద్రుంచి భూరిసేవా
నారముల చేచి గంఁబుల వ్రేలి జంపియ యుగోప వసము
శోకమయ మొనర్చి గొల్లిన త్తైన విన్ర మమును తింతు వ
ర వాసు మ 68

సోకరి జువిచేట్లు నిమ్మలు వమ్మగా జేసి నరేంద్ర మారేంద్ర
నెల (గూర్చి) పచ్చలు మా మెళ్లు తల్ల వ్రేందుగ జేసి వినుదా
కు మట్టు లాయన చెరచ్చి పోదాని వ్మలు పోవడలు పడగా
ట్టి గున్న చింతల నందు గులను పేరే బలి తంపు చొన్నలి ప్పులు
దొరెగెల జేసి బంకో యచెట్ల వోటిలక విఱచి బంతి
తలల సోకు ప్రమదా వసంచెల్ల బండు సేసి యాండు బోడు
లేని మగతనంబు చేవెలిసి నావు బళి బళి గుడ్డే వారవ
ర మరు త్తమార 69

సోక్తంబేర మంబులు సాధవ సంఘన (గూర్చి) గంతరవం
బులార్కట నశించె గావపద ప్రకరంబు లేపుదూల గె

జయై, వామాద్విపములుచేవములు హాసఁగఁగఁదొరకఁబట్టి
 కసంహావంశములుమ్రగ్గి, వన-వరంబులు మృగా దనముత
 ల్లైఁగఁగొకొకఁడుభుక్తులైనఁగొమాయువులుబ్రొంగె, జమర.
 గొధాకురంగములునాదెసఁగొరనవునొపమందిరక్షింప
 మద్రావనంబుఁగూర్చుతఁజిభవత్తు. తాపమోచరాని
 తల్లిదంబుననవారిరంజితావిభూతరామదూత

70

సేనగూర్చురావులుంగులువేసదమువేల్చి, బరహరితు
 డుములాపికఁజొలంగె. గొజ్జులుగొరువంకలువికావికలయ్యె
 యారంక్షనట్టువపులుగులక్షణ. జెలుకకూడువలుప
 సులపెరిగఁగొంక్షణ, కులుమ్రగ్గి సకెనాలపులుగులక్షణ
 గ్రుద్దలగుంపుమంకటిమూఁకలకఁజారి, బలుమ్రాసే
 టుపిట్టలుదొకంగె. నయ్యకొకవనమునందెవసలకఁగి, సే
 వానాదములనుసంయువశఁకక్రమగునెవినుతిసల్పినకక్ర
 నిరుజ్జేవారవరమరుత్తమార॥7॥

సేనసంగంధికాంభాజసంఘాతములచేత, బరిమళమ
 త్రితాంభాజస్పచేత, రమణీయకూర్మకారంకవంబుల
 చేత, నక్రకుళిరమానములచేత, జలకుక్కుటాంబుగబ
 ధవినములచేత, వితతరథాంశదంపతులచేత, సారస

తాతచేతంబునకు దంబములచేత, శ్రాంతి టిట్టి మబలారముల
చేత, జెలగుకొన జ్జుపాడుచేసి స్వకాయము జనించుచువు
స్థిరావలతులనార్చి, నారతకొకా భిక్షానవనంబునందునా
ధుజనకల్పభూజకసరితనూజు 72

మానినీవృత్తము

అకరము పుగరెగియకతె సహస్రవనాటులునిన్నవడి
దాకిరకొరనుకారకకా రవి తానములంబ్రహ్మించినచక
వేరేనెదిర్చితదయబలుబలు, వడివెలుగునిసుంగుపురి
మొనజెసినవిప్రమమెతుస్, మారకు మారదయాజులభి 73

మానినీవృత్తము

దాసు, దత్తరథువంశ పయోనిధి, తామరసారికెరామునకుం
గోతసలభూపతేవైరులనెల్లను, గూర్చి దగంధవవత్తజుడ
నాసరిరాదుదశాస్ససమాశర, నాధులువపురటంచు మవెల
ల్లాసము మోటుగలంకవచించిన, లావునుతెనుసమారసుతా

తూరితిత్తెరద్రువలశంకునూరి విహారసంభవతాత్పర్య
తీరియుత్తొరునాత్రిప్పేతద్ధదమదకృష్ణుడదలరుకొల్లెన
తీరితిరిజంపడువేళయందు తాముయముచేర్చి కృష్ణుడు

మ 4 ల విశై తన ప్రమునం మనంగల విశ్వాత్మంభ మల్లాభివే
 కెల ఘట వంబున (ప్రి ప్రి తద్భవ మవర్తి స్మి జవల లక్షణాన్వసం
 వశులంబం వె ఉవేళయం పయముడై వైశావనకుండ్ పృహ
 భృలు (తొరు ప్రణయం-మలకములున్, నృక్కు-చెలవ మగుత

ఉ 5 సుప్రతకలన పయన్, సోమ వజేరు (ఉ జంబు మారి బత్
 తప్ర నిశా తబాణ విత్త తింబ-చరించిన నిం-మనో నేత
 హాప్రణమొందకుండ్ (గడ, వానకు (జంపిన హావభక్తిదే
 వప్ర జమన నిట్టిదని, వాణాన నేరుక మారు తాత్పర్యం 76

కా 6 కెంకేర (నైనగా భద్ర హములతో, జ్ఞాంజ్ఞానకుండా లము
 జ్ఞానాంగం గావళితోడ మంత్రజుల రాగళ్ల వారి విక్రీంచిన
 శ్లోకం నై న్నయమతంబుగా (జదిపి దొనెనెర ప్రభా వంబుచే
 లంకా నాథు (గలంగ (జేసితి విగో, లాంగూల సంఘ ప్రభు 77

కా 7 నే నాథ వృరపం-చకంబుడరికొ, నేధ్వంబులేకుండ్
 మనది బాణకృపాణ సాధనముల, మాటంగలే నప్పితో
 బానేకంబు సుర వళంబాది విత్తె, పుంచెంపు దిపింప (బో
 డొనా శంబో నరించినట్టి బలమె, తుడభక్తి తో మారుతో 78
 సేవిలు-చిదండుల మన వలలు వల్ల తొర (గు కెలా లంబు

భూరిజలంబుగాఁగఁ | మ మూలై నమాంస మేదనికాయములు
 వినైతరనభరణంబుగాఁగఁ | శుంభస్థలములు పక్షున బ్రదే
 హావఁ | బడినవలువులు సుజ్జలులుగాఁగఁ | నతిలాహితప్రవాహం
 బుష్టైదొలిన, పుం డరకములు బుచ్చుదముగాఁగఁ | సమరనదిపా
 టైలంకాపురమున నేపురాత్మసానకములను మరాపకాపావ
 విల్వచఁగొల్పునాడు గేరవాణావం ద్విసాధుజనకల్పభూడు
 కౌసరితనూబు 79

తదిరాత్మసానకములు సహస్రములకొలఁది | కదియఁగనిరా
 యుధుఁడేవై యొకండ్లైక | ణమున శూన్య ననపరావ్రమము
 వేయి | విధములను తింతు వాను మంతవర్సవంతే 80
 సేదనిచింబమై సహస్రము యూబు బంబమై, తనరారనమని
 డ్దపుమొగంబు | తతకాంతిదాకలై చంభాతిధారలై, కనుప
 ట్టెభవదయకరరుహములు | ప్రమితనిధానమై యమసన్ని
 ధానమై, సరవిజూపట్టిన సంహననము | బలమోదహ
 యై యలధూమకేతువై, న్రాతెట్రాఘ్నేష్టలాంగులధాటి
 జేచరప్రవరులకుని శాపరులకు | లంకలొజ్జలరగి యాలం
 బానర్పనెం-చియ త్రోరణసంభమక్కి నపుడు | సాధుజన
 కల్పభూజకౌసరితనూబు 81

నా సామాన్య వ్యవస్థకు వేరు వేరుగా, సజ్జవ్యవస్థానిక
సామాన్య వ్యవస్థకు వేరు వేరుగా, సజ్జవ్యవస్థానిక
సామాన్య వ్యవస్థకు వేరు వేరుగా, సజ్జవ్యవస్థానిక
సామాన్య వ్యవస్థకు వేరు వేరుగా, సజ్జవ్యవస్థానిక

సామాన్య వ్యవస్థకు వేరు వేరుగా, సజ్జవ్యవస్థానిక
సామాన్య వ్యవస్థకు వేరు వేరుగా, సజ్జవ్యవస్థానిక
సామాన్య వ్యవస్థకు వేరు వేరుగా, సజ్జవ్యవస్థానిక
సామాన్య వ్యవస్థకు వేరు వేరుగా, సజ్జవ్యవస్థానిక

సామాన్య వ్యవస్థకు వేరు వేరుగా, సజ్జవ్యవస్థానిక
సామాన్య వ్యవస్థకు వేరు వేరుగా, సజ్జవ్యవస్థానిక
సామాన్య వ్యవస్థకు వేరు వేరుగా, సజ్జవ్యవస్థానిక
సామాన్య వ్యవస్థకు వేరు వేరుగా, సజ్జవ్యవస్థానిక

ప్రథమభాగము

ప్రసాద వర్షణాచార్యుల వర్ణనాచార్యుల తోడమజ్జగంబులలో నన్న
జయము నమనభావన మనదాగి పూతకలయంచునాత.
సూర్యగృహ

సూర్యులు ప్రముఖిగిరానావిభావరియందు, భాసిల్లునీతగ
భస్మిభంగి, జానబట్టంగ (త్రాసగుణంబు విడనాడి) నగనగమ
టయుమానిక ముఖివ, సతనాలు కలసమిత్తమితి (గారిచిహ్న
మ) కలితుండుగాని చాగంటిపోల్చి, నరంధ్రజలధరనికరంబునడ
బాసి, విలసిల్లునట్టివే వెలుగుమాడ్కి, నమరులునుతింపజేలగితివ
య్యలంక, లోనమంత్రి సుతాక్షాదిదానవాళి, సదమదమనల్లితో
రణస్రంభమెక్కి, సాధుజనకల్పభూజానీసరితసూర్యగృహ
కన్యవృక్షములుచేరిదనుజా, భస్మిలదునుమాడి ప్రభుతా
ద్రులనిజవా, లక్ష్మీపంబునబగిలిచి, యక్షమదైతనివిజెం
దవైతివిహనుమా ॥ 86

పంచదామరము

దశాననాజ్ఞానవైచిత్రివతేంద్రచిత్తుబల్
నిశాతనోయకంబులొనినపయిన్నిగుడ్డు (గా
భలకాశ్రమంబుతోదదయభషణాశుగంబులక
నకింపజేసినట్టి దోర్లునంబునెందుమానుత ॥ 87

కాకాకానానాపము తోడేరెగిభటులం, జక్కాడిజంభారిచి
 త్తేరనోరత్తదముదంరించినజగం, ధర్మంబులందుం-చిదో
 ర్వర్వంబుంబ్రవటం-చికట్టువడవేవధికై, (దత్తత్రా-చే
 నారానమోదమునర్పనేకతనుఁగా, చామాతరికావత్తజ్జా

మగః త్తేజాకాలంబువిరించనాస్రమనమన్, నావధినుఁడనిస్థని
 ర్భుజాభావంబునయామినచతులుకా, రింపంగమోదించియొక
~~కాకాకానానాపము తోడేరెగిభటులం, జక్కాడిజంభారిచి~~

శరణుల్లుంబులఁగెట్టుఁగొనకేరె(బ్రా)స్రప్తాశుగంబాశర
 బ్బుజావృత్తంబురొమభక్తిరతులన్, బాధించునమాదుతఁడ
 సగవయికన్నులులేనివిన్నుద్రిష్టారిఁడు, సతనాలుకలులేని
 వరుతవవఁడు|కాలదండములేనికమలాప్రతనయుండు,
 పాశంబులేనిశంబరవిభుండు|కొలఁకులములేనివృత్తంత
 శయుండు, ఛాయాయుతుఁడుగాని-చండఘృష్టియొ
 కారమానుశ్రవారిదివ్రతజస్సు, పురుకక్రైఁగాననివెట్ట
 పడవాలు|సుష్మాతండనినదువిధమ్మఁగారంచి|గుసగుసలు
 వొయిరిల్లరాక్షసులుపంక్తి|కంధరునిసభలానెడంకారమొ
 దవగసాధుజనకల్పభూజెకసరితనూజగృం

తెలుకాలుకాలు మొదలగుదియించి కుంభుంధి పయ్యెనంధరుని
సభాస్థలమున భయముజేందకుండభాషించినట్లుగా
ర్థమును తెలియనెప్పుడొంచినయె 91

సీతలారసనగము భారతభక్తిచెకలింపియమునితోదాకెక
య్యంచినట్టి యాశ్రయవారి వస్తుదైయ మరెందు నోడించిపా
శనాలమునందులారజరిగి గువర్తకెన్నరునిలామవచ్చెనెచెద
జితించి, సూర్యచంద్రాదులస్పృశ్యచేసి దానవయత్నగంధరవ
దులజయించి, పారికాంక్ష తృప్తతపస్సునెఱచి యున్న
ములెవ్వరనుచునెన్నగర్చి నిర్భాణమునజేలగునుపర్చ
వైరి || ద్వజముగొనెంచి ముల్లాడి తెవిమవరసి భరస్థలంబున
లంకలొలబవనపుత్ర 92

సీనినుదొకజుట్టిమున్నటిలామొంచిన వారినొక్కమున(గు
లనెసినినుజేలుగొన్నయర్జును(గుచ్చికోర్చిరాణింపుభా
గవరాముగెలిచి నచావుగొరిమొనవరండుములజేరి దయతో
ఉనభయప్రదానముసేగి నకొననంబుమన్నించదండకనెల్ల
ఖరదూషణాదిరాక్షసుల(దునిమి పొలిచియున్నాడురామవి
భుండుతదంఘ్ర) సేవకుడననిమునుదకప్రపుతోవచి-చితివిసా
ధవసముమానిచిదివిలాసగు సాధుజననలెఱుఱుచకెసరిత
నూజ 93

427

అంజనేయస్తవము

సేనవారాశిలంఘంపఁగఁగిమోవఁగఁగెనొవనుబండ్లమే
దఁగఁగట్టుకొనినవొగ్గి | కాలంబువకున్నఁగఁగఁదరమునుఁ
దెప్పెంచియంకమునలాలించుకవ | రచ్చపట్టులఁజేరిరజ్జు
లాడుచునరఁజులమోదనాచ్చెన్దెనిలుచురతి | మితో
నిదగఁజెందిమతివిభ్రమముఁగఁగించి కాలకుంటవిషం
బుగ్రొలిపట్లు | రాముభార్యదెచ్చిరాజ్యంబునందుంచి
మిత్రికగ్గమేతిమోదెటుంగ | వసుచరావకాసురునకు
బాధించున | వచనములునుతింతువాయుపుత్ర 94

ముదనుజాధిశుఁడవపురాఘపుఁడుదృఢదృఢప్రభూతాఢుడౌ
మనుజాధిశుఁడుననుశైలచతుఁడౌ మధ్వస్థుఁడౌ మోక్షమ
ర్థునవాక్యంబులఁబట్టిపాతమెపుడుగనెట్లుదట్టాటఁగె
కొనుమంచుదశకంఠుతొననినపల్లవ్రాచుననెల్లరుతె 95

సేనాధిపవంబుచగ్రావివిసుద్రిమ్మకులనెరిచెవమించినసనా
సేరుడైన సగకన్నచెబొల్లితిగకొట్టినలఁగాల్చిగరముఁ
గ్రొలిపమవరకొలుడైన | దననుఁదానెజనించితగజేవు
లస్సజిం-చి-చమరాస్థుఁడననొప్పుప్రప్రయ్యెన | శక్తం
బుడుగుదాఁకఁగనరాకతనరాక, ముప్పగాఁబ్రవర్తించు
మృత్యువైన | నాగిరక్షింపలేరురామాపరాధి నక్ష్యుగావు

నరకాఘోషనాథు యిం-వి| బ్రతుకు మనిరా వణు నితోడ బ్రవ్విస్తట్టి
ననుస్థాననాతింతు ననిలతనూజ 1196

సేననకుమా రులయ మనికటంబునకు జేరె, దలు మమద
యవం చంచె-చాలు| నమవక సైనికానకంబు జూవమొత్తం
గమదామవంస్తంబె-చాలు| నసంపదలు విపరాధన మొందె
దేసి, మరలింపనాదు లూమంబె-చాలు| ననిరస్సులు వట్టి నే
లవై బడె గొట్టి, దొరలిం-చుటకు మన్ను శరమ-చాలు| గా
నిరామా జ్ఞులకున్న శారణమున | బ్రతికెనాడవు సువ్యం-చు
~~బ్రతికెనాడవు~~ బంకెగళుని | ధిక్కరించిన భవదండు ధృతినుతింతు
సాధుజనకల్పభూజకెసరితనూజ 1197

మగకేరి నాక్కుల్చ-చరించినాడ వనియు, ప్రకృతసంయుక్తుడై
శత్రుసంవిద్వేశకంధరుండు భటులకై శాసింప నద్దానవు
వారకృత్తంబున నడువాలమున, పృంట్రించె బాధింప గా
వత్తరాశాంతము తోడె నొత్తి తిత్తి త్రదాప్తన భూతముల మా
రుతోడ 98

చేదజనకు సుతాసు వార్షములకై త్రముదారిచిపావకుండు
దనపె మనర తుల్యమగు, తావులతోడ నుశరపంకము
చినగతి నడువాలమున జేరి వెలింగెడు కాలమందున
జ్ఞునక సుతా ప్రభావమును సన్నతి జేసితి గాదె మారు
తోడ 99

44

అంజనేయస్రవము.

కనీతామావరత్నమురఘునాతదయాశము
నిన్నునెక్కునిప్రభుకృతలముదాత్మనగ్నిమహా
తర్కతమానివాలమందుగవేంద్రా 100

ఉదాహరణముగ్రాల్చివేంటబడి వచ్చుసూరకులనెల్లసూర్తిజం
ఘంటాఉత్తమహాప్రభుకృతాయుఉత్తపిరితాశిమూతమ
లబ్ధిశివరత్నజానకినినారఘురామునివాయుదేవుని
గీరినిసన్నతించిబలుకకలవైచితివయ్యమాకుతే 101
తొన్నమాకుచితోడగూడినసగలబుడొన్నమాకుచితోడన
తోకఁజేరిరగులగ్రాల్చితివినాల్చుదేసలలంకాపురంబునమ
కుతాననిపాశకవరాంజనేయ 102

సీతాంబుజాంబుజారణంగదమంబుమనెనని, మంచునాంబుజాని
మేడగ్రాల్చిబలుమనెపరువానియనరుగావించిమందవనసులసో
కళంపఁజెలుచిమొసరికన్నలవానిపసమొలుగుమచ్చి
కడవపరిటివానివిడిదిమాడ్చియారైదుతలలుజోదిలు
బూదియొనర్చిబలురక్తసులమాకువులనుప్రేచ్చికాటి
ఐదిదేవగంతులవైచుచు, సోఁజోమప్రలతోకఁప్రిష్ఠిత్రి
ష్ఠియాడినట్టిదిట్టుతనంచెందుడుజ్యేవారవరమరుత్తమా
ర 103 //

ప్రథమ భాగము

45

సీ కమనయ తరస వాకార ప్రవాళ సమానంబు లై యొక్క మార్గ
మందు నసమలావో తజు వాకు సమ సభ్యు ల్చిరా మంబు లై యొ
క్క రథనయందు బంధూక కెందుక ప్రసవతు బ్రహ్మ నీవే తంబు లై
యొక్క వేధియందు (గాత్మిక జన్మ సంకార కలిపిత వత్తు) సహితంబు
లై యొక స్థలమునందు ప్రాణ సుల్కలున వులాం గూల వవత్తు శిఖలచే
లంక గాల్ప వత్తిం చు వారి క జేల దివ్యలయం దు మ వాసుభావ
సాధు జనక ల్పభూంజక సరిత సూజ 104

సీ విలయ భారాధరా విష్ణు తథా వినంబు శిల (ది నాభి లమై కొంత
సపు ప్రాగ్భార నిర్భూత పతన వేళల బుట్టు) ఘరి నిర్భూత మై కొంత స
పు వంభాత్తి భారా విదళిత మై పడుచుండు కుట్టారనిన వత్తు కొంత సపు
బడచానల జావల పైకొరెచిన మండు కూపారరా వత్తు కొంత సపు
లంక మ్రాసిన మలాం గూల వవత్తు చేరి గారవల గేములారి గూ
లకాల మండు బాపా తూల వాతూల విరాంజనయ రంజితా
దితయ 105

కాగ పుస్త్రంబ దిధరా శ్చలింబ దుసురాం భాజాన్యే సంఘాత మో
య స్తుట్లారి గేత నిశాట సతులా వానదు వాలాన్యైచే
భిన్యంభా నిజసాధము వీడిచేత భిత్తి ట్లారి గోసయై
యన్యంబో దులకంగర జగతి లాసూ వంప గామూతు 106

అగ్రవంశమనదువాలమాత్రయం-దుబాజ్జెసికెలిగాలి
వలకాలవల్లి పంక్తిగతునివా(వచనవచ్చుకొనివం)
లమరుగానెలవదాత్రయమునగ107

సగ్రవనలాక్షిలాంగులముననుంచుకొనిమమ్ముగ్రాల్పవ
చ్చినమవక్తికంబుఁ డెక్కొమండలాకృతినిగమనమునందు
ననుంచి, ధరతికిఁ దెగిన మార్కండుఁ డెక్కొరక్తవర్ణంబు
చారనముఖంబునఁబచ్చి, దనుచ్చటలనేర్చువవంనుఁ డె
క్కొధారాసవస్థంబువుననఁబంబులమాట్ర-వరియందు
మధుధరిచక్రముకొయనుచుభిత్తిరజేలన్రవనవవరులు
లంకఁగాలుచు~~వి~~ తఱినబలప్రభావజ్ఞార్ద్రధ్యంబులె
న్నప్రశస్తంసుగుణిసంధుజనకల్పభూజకొసరితనూబ108
మగ్గపడితైపాటునదప్రవాహములకుఁదవర్ణంబులెచిత్తసం
దడిచెఁగూలుతటప్రదేశములవం, రానకమహాసోధముల
పడియొకలంకనునదువాలని జేచెభస్మంబగుంగాదెన్
తొడినెడ్డించినవానివఁజమునువ్రతంబునసేమాతాత్మజా
109

సగ్రాముమోక్షనాదమామాడ్కివెనిపించుననుగతెప్పెవల
నమరజ్జెసి సతకునరములసెగతొడిచెడునన్మరణి

సలాతసంఘములకాల్చి | ఇరవంతవస్త్రలాఘమిట్టెరగున
 స్తువడుపుననవలావలికిదుమికి | రఘుమతశ్చకునేతా రంచిట్లు
 పాటుయును మృనుభంగి | నేలవపునరగిల్చి | ఘోరకాత్రించకేఘ
 ముల్మూలునట్లు | లంకగాల్చితివేశనిశ్చింతతో | వత్సతహంబె
 తింగి దేవతలువొగడ || సాధుజనకల్పభూషక సరితనూడు

110

పంచచామరము

పరత్రయంబుగాల్చి గోరిపోవునాడు ప్రాప్తగా
 సుకాశినంజ డైసికొన్న, శూరికంటెనిక్మపే
 శ్వరుండు ధరుడంచునిన్ను, సన్నుతించికొలిపే
 చరుల్లకాన్నులంకగాల్చిసావినిన్నుమానుతే ||

పంచచా

మవెబావిలాసముప్పలంకమారణంబుసేసేదు
 స్పవశ్శివత(బాల్చి)తోనో, సంద్రమండుముంచియా
 బివరయి(జెంది)జాననోన్ము, రించికొంతసేపులా
 నవోవమొందినట్టినిన్నునమ్మకొల్లుమానుతే || 2
 శాశ్వతంబులంకగెల్చిసేధములుక, న్ముసంఘమువరాక్షస
 ప్రయోదంతితురంగనిష్కటభట, శ్రేణుల్లరాపుత్రయి
 క్కలంబందెటులుండెనాయనుచుశం, కంచొందియేమానూయా
 లాలాచించి సుఖించిచెందితితద్రయాజ్ఞునమారాత్మజా || 3

సోమతామకములు తత్త్రుపాటుసందంబు, జీవంసులాకవం
కడైదటిపాటునకొరడులగుంపుసకామచేసూల బెబ్బులలు
కచేబాబ్బరింప వలుడులమొత్తంబు వగపుచేరబాటుంగ, వి
సరారిగుమివకావికలుగాంగనానైసత్తూకులుసోపాటులుదొ
రంగ, జన్మంపుదిండ్లకసమునకగయ | గొనటంకులగ్రహవే
డ్లగొనలికంగ | నయ్యరిష్టనగముక్తుంకునట్టులేక్కై | శ్రమగమ
నంబుతోడేవచినవిధంబు | గొరివినుతింతునొరిసమారపు
వు || 14

కాకాకానంబుననగునవకరిసిం, వాధావనమువ్వుయడై
కాకస్సంఘములాలకించురనా, ధావార్చమందుంకయం
తాకాతూపాలమొప్పగెకొలిడుచుం, జొరకగెరిమొందిన
యాకారంబునజూపునొచ్చినవిధం, బగ్గించెదమాచుతో || 5
సోకాలకుంటంబుచేగొదియపడ్డజ్జేజేబారుసుధనిరియ్యో
చినట్లు | గొధాతపంబుచేర్చినొడెందినచోరొవళికగొం
చియలరినట్లు | వలుపుచేమిగులవోవకెడెందుచాలకం
బులుమేఘజలముచేబొంగినట్లు | ధావంతమార్గమునోభు
సమొందుతరువరులిను | గాంచినంతొప్పమనసినట్లు | ధరణి
జాచరిత్రమరసివచ్చిననిన్ను | గొన్నులార | గాంచినన్ను
తించి | సంతసించె | గొదెకామృగానక | మాంచెన

ప్రథమభాగము

యరంజితాదితయ ॥ 116

శా. ధరణిపుత్రచరిత్రముండెలిపెసం తాపంబువగట్టివా
నరులకొమోదముజేంపజేసివిపులారనందంబుతోలేచిభా
స్కరపుత్రుమదావనంబుననప్రయోగదాసికాకాళిత
నరుసంబాపుఫలాలెమెక్కినవిధంబుగ్గింతువాతాత్మజా ॥ 117

శా. తనవనభంగముకవినియు, తామసమించుకత్తెన(దాల్చిన
దీనకరసూతిమిమ్మలను, తింపుమాచెల్వ(గబంచెగానిత
ప్పనియదలింపజూలదేవ, వారలవయగళామకాన్దీనా
ధనపరులార్చపుంజ్జులిగ, వాశరదభ్రంసమాప్తమాకుతే ॥ 118

శా. జ్వలందెలుగల్లుగల్లుననాడుచొక్కెనల్లకెద్దాన(గరెనిం
పు. జడదారితిట్టుచెడిదిరాతెలుంగెన్రచానకెద్దానదోసింబ
దేంగె. సకలకాలమయోనిజూదివ్విపాణిపం, కరువకొద్ద
మొకరెనెద్ది. నిరుపమావెచ్చిపడవారివాణామునమవకా
ర్షకొజనకుండుకదెగదని. నట్టిరామాంధ్రయన్మమత్తం
తభక్తి. పాలమునజేర్చియొక్కిర్నపాచరాళి. గూర్చి
ఉన్ననకస్త్రాచాగొట్టికొంటి. వమలగుణసముదాయవరాం

జనయ ॥ 119

శా. పాణిద్వంద్వముదొయిలింపిరిమంబాదంబులజేర్చివి

నర్మణంబాష్టనమస్తరించిత్రతయ్యనంచేసిసతాకిర
 మాజిన్సంబురుభక్తినిచ్చిరఘురా, మనోమివేదవేనక
 జ్ఞాజాపాందిననమహాత్మమిడువారి, భక్తమాకువాతాత్మజ్ఞా 20
 మువనవాసమునకెయకొన్నకొకకు, వనరాజ్ఞమెవ్వడు
 కారతాసె, వసుజులతోవిశాధమునాందిముసులకు, నభయ
 ప్రదానమయాన్నడిచ్చె, శర్మరావనియందుశయనిం
 చిభాస్కర్తప్రప్రసనవడుప్రభుత్వచ్చె, సరివనెష్టుండువ
 డనితలంవనవిభిషణునకొన్నపతిరాజ్ఞంబాసంగె, నవ్విదా
 మననకాక్రజనావసునకు, రామునకుజానకదత్తరత్నమ
 చ్చె, దైన్యమునకింపజెయుసాధకుడవచ్చె, సాధుజనక
 ల్బహుజానకసరితసూజ 21

సోపదవలబ్ధిదుల్లభలించితెచ్చిన, మాలిచాపంబవలెవితి
 చి/ మునుధరాధిపులనిదుర్మలంబాసంగిన, పరశురామునిబా
 వబలమడుంచి, పర్యతమల్లుకన్నల్లుమందుభిశక్త, బరమ
 క్షప్రతిచేబాణజిమ్మి, సప్తసారములాక్షసాయకంబు
 నననా, యాసంబుతోమోమయందుగూర్చి, పెరుగాంచి
 నరామవిభునినిజాంస, భాగముననిల్పుకొనియకూపారము
 నకుడెరమొచినతావకాదారసార, వైభవముసన్నతించె

ప్రథమభాగము

53
51

వాంఛుపుత్ర 122

కాలంకాలంకృతమారకాన్యతలకాలావణివస్త్రాదుకా
స్యంకృతానామహితామలనుతా, నభ్యయాభివారంగతా
స్యంకారప్రదవిత్రమాస్పదదమా, ధన్యచండతజ్జీర్ణమా
జ్ఞానావనిశ్చకచపతనగభృత, భవన్యకృతమారుత 123

అత్తవగంభరకృపా, పూర్ణజగద్ధితసుకాళిపూజితసు
గుణాదీర్ణసావంతకుశలయ, వర్ణజనవాన్మృదనవత్స
లహనుమా 124

మూలినప్రథమము

దురితవనకుథారా దుష్టిమూరప్రచారా

పరజలధిసమారా, భర్తదవావతారా

శరధినిభగభారా, సత్సధరార్ధధికారా

తరుచరకులవారా, ధారుణిత్రాభధికారా 125

ఇదియేనతావల్లభప్రసాదసమానాక్షితకవితాప్రవణావేదా
లసేతారామాచార్యకృపాలభమప్రతాప్తసంధానపవిత్రాంతరంగ
నిజేలమర్మతరిలాప్తయదంభజిహ్వాతసముత్థాలలద్గుణాచార్యసూక్తి
వాచాధితవినిష్టత్వతరమానాన్యధురంధరనదగోపయతిరావృతవర
త్రయోసిప్రభృత్యవరణజగదప్రమరాయమానమృద్ధవంశతిలకకృ
పాకంబాకృష్ణమార్గతసూచకైవేష్టవవిధయవంశకుడాసనాను

52

ధర్మప్రతిపత్తియందు యాంజనేయస్రవంబునందు (ప్రథమభాగము సంపుటము)

దివ్యతామ్రాగము

కృష్ణజానకీవ్రావచ్ఛర | రాచితసద్గుణనిధానక ఘనమలవరదా
 శ్రీరాధితమృదుపద | రాచైవాప్రతనికాయకమృతమృదుగుణా

అవధరింపము 2

సేదలచినముడె భతెదాలగిం-చలెంకల, తులుము & గావండుచే
 వోయమోద్రై | పొన్ననాయవలరంగు, బన్ను (గోరుతెలుగు) సోకుచే
 నొప్పుమస్తకమువంచి | సాముజాచిలెనన్ను-చందంబుగలచెన్ను | తొల
 కాడుసులలాటమొలయఁజేర్చి | తొగలసంగడికొనిపగలింటెయెకి
 మొని, బాటులావనములింపుగ (చగిల్చి) | యారఘాత్తమునిపదాంభో
 జములమౌజా | వోకులాసగియును (దదాజ్జ) జేంచి | భువనరాజి (గట్ట
 బూనినధృతినెంతు) శుక్లవారవరమశుక్లమూర 3

కృష్ణరామజ్ఞుడెంచిప్లవగ | స్రామంబులరెచిలవణతయధిశైల
 శ్రామంబులచేనింపెన | సామధ్ధముసన్నతెంతు, శారకుమారా 4
 సేదపూబంతులట్లు సాంపున (గొండలెగమోటి) ధరియిం-చుచోభూ
 తధాత్రిరతి | బద్ధరాగ-జ్ఞాయ (బ్రబలుప్రతాపంబు) విలసిల్లుచో
 మవనలముఖాతి | గమనాతిశయముచే (గొయంబుస్వరద్రు)
 శలితమైయొప్పు-చొడలమురతి | వారానిదరిచేరవలెనన్నకోరె-చ
 జవనంబు-చూపు-చో బవనునట్లు | బలిమిమెయిచెంచి జగమె
 ల్లనాలయవేళ | నారసమధేవ (గనిపించితో) రపం-చోభూతమొలు
 డైనరామునిదూతవగుట || సాధుజనకల్పభూజనోసరితనూ

సో తనకాశ్రయంచులై తగు శిక్షాచ్యుతమౌ వనమమాయన
నుచును ర్వరకలంగ (గాంధ్యంబు సంపూర్ణకామస్య భవకమి
మూడు నాయన మెరువడుచుండ నపాదభుట్టనలె పుచారి
మనగయని ఫణినాథు (ఉల్లాడుచుండ లక్షలకలచెనైల
ములు తెచ్చుటనందు, కానరకనలుండు గాడ్డు వోవ గుభగుభభావ
నమొదవ దిక్కుంభినికర మదర (బాకోధి బంధించినట్టితావ
కేననా వాస మతిభక్తి తోను తిందుగ సాధుభవకల్పభూజన
రి తనూజు 6

సో వపుష్ప వాలంబువ్రేలాడుచుండ వో బా ముగైకొనుచు
గనెద్యమెయనుచు (తొమ్మినంద్రు సంఘముల్ (సుఖానంద
పాలమారికుడైన సూరియనుచు బలరాంకిక ఉకగు సతతసాట్టా
ర్చుచో బా వలలుగల ఫణిప్రభు (ఉటంచు (గాంతిచెల్లబ
గమవత్తింగింపుచో రవో (దోచు సూత్యంబరమణియనుచు (
జైసికొరినతులుజేజేలు వినువధి నపరాశ్రమంచెనకగతుల
వర్ధరై నదో స్తువంచొందుట భూమిగుచ్చేవార వరమరుత్తమా
ర 7

కనలేవంచరబవల్లకు (వారి (గట్టిచినాడ వారిధినిసే
తావరునుచ్చించినన సవక ధర్మంబు వినుతి (జైసిదహను
మార్క 8

సో ఒకమంటుకాకా సురస్త్రిధమునకగు, ధరత్రై (బాల్చుచోడు

తి వేర్వేరి. ఒక తపదుష్టతారము (జంపనతెంచు) చావవలయునమం
చుచు బద్ధిపక్కి. నొకసారి ధంతినా మకదము (సూట్టుకం) కను
బానునంతకన్నకునిబాడ. నొకమాటు మధుకృత బాధాదాసనార్థియ
వారి వహించిన పన్నుగాతి భంగి. గాన బడితివేమకపిచయముల
కెల్ల. శరధి బంధునావసరమునందు. శరమవిభుని మూపురంబు
నందుధరించి. రుక్మిణి వారవరమత్తు మారగి.

మృత్యువు తనకావలసినాజ్ఞ చెంది వడిపు. తొలెంచికా మృత
వలకులకు పలు జేయమంబు బలగ. ర్విసావీతుడై జనతో
మంబుడై పోయి నికాచరాధమునిభూ. మృత్యువిచారిం చి వే
ల్చులకానందముకల్గి జేసితివిస. తున్నకొకతమారుత 110

మానినీవృత్తము

జేలుచయంబులు భీకరభూటక బృందమనకతాంగములు
వలకొలందిగ నాడు దుమ్మాకలు, వెంబడిరాగధనుర్ధుడై
కాలుని బొత్తిరణస్థలి జేరియ, నంపనుడొలివనాటులని
మృగలముసయ (వదారకు) సూచ్చితమో ఘరయంబున వాయు
సుతా 111

సోసర్వశోభణాబోజరబలాపవృత్తావ్రవంబుదూపంబువేక
తొలగి. రమజేయవేవరకస్థలస్థితవివ్రాకసవారణదుశ్చంగము
లువెడల. స్వయదుష్టావేళివోసి తమునకృరదత్తు. శాపాఘములు
సవేశంబుగాగ. నాభిలలామరసంగర్భజాతాప్రవారణానిర్బీష
భలంబనుభవింప. నని దకా సునంపము సభురనిర్భూత తుల్యక

శ్రీనమస్త్వ తోడఁబాడిచి ధర్మమ డగఁజేసి తనరారితవిభక్తి
రుజ్జీవారవరమరుత్నమారగ | 2

శ్రీకృష్ణమనయసుమనండుకమువారెడలన్ద్రాకనియెత్తమడికాసు
గుండుగాదు | బాంధవుల్లేసురెపరితాపమొందంగఁజేయవట్టు
(బరవధుఁడైకొగాదు | కఱిటిచెయ్యములలెంకలదేవచేదరి
ప) బర్హటిల్లినవెల్పుపదుపుగాదు | తమపుణ్యకార్యముల్రాకు
మాతొనరింప() బాటిపొవఁగజాసిబాండుగాదు | విష్ణుదేవమహ
స్వగువనినెత్తు | ధర్మమనకనితావతాసురుని (దన్త) లక్ష్మణుని
విడిపించియుల్లమరంగ || బాసకేపతిఁదేర్చితివానరంబు | 3

మృజలుపొత్తుండుగుపంక్తి నంతు (దునతాగంబెన్దైరాజున
జ్జిలపెనవునటింపరాదనిధర్మాజేసున్దిజాంసంబునం
దులొందాల్చి తదస్త్రిపాతములచేదుఁబంబు (గల్గించినో
మలబైతినిందతిమించి తానప్రపంచంబుతోమోదుతే | 4

శ్రీకృష్ణదారుణాంగసందర్శనంబున వల్లముపవరం డముభయ
మునఁగలంగ | దనప్రవేశపుభలతా డనంబునసమీపమ
వోరుహములుమాడ్చమనుచుండ | దనగుహసేదృశవస్త్రభ
వగర్జులచేత నాశావక్తాశంబులదరుచుండ | దనపాదభీమభ
టనచేతనొడ్చి వాతాశనావమిభేతిఁజేంద | బవరమొనరి
చుఘటకర్ణః బట్టికొట్టి ధర్మమడివఁజేసినతావనప్రతా
పమునుసన్నుతింతునం తాపమ డగఁసాధుజనకల్పభూషణ

సరి మనుజులు 15

సీ॥ ఉంపొగగమంబునందురుచుప్రకారంతారమును (గాల్చువంపువా
వలనవడి ప్రాప్తులు) మయనలవ్వాధినిర్మిత, నిర్భూతసంకాశనిష్ఠ
నంబు | ప్రాణికోటులకెల్లభయమిచ్చు మృత్యున, స్వాభవైవర్యకార
నిర్ణయంబు | ఫణిరాట్టైతి దక్షిణి బంధనంబుడిగింప, వలెనంచువ
చిన వాయుజవము | శలిగివచ్చుమంభనర్జునిశూలంబు | వౌళిప్రస్తు
మొదలైన లయం దైనా డిసి పట్టె-మాల్గమనరించితివి భగవద్దేవా
రవరమరుత్తువార 16

ఉ॥ లింతమరతి మండుచుప్రవర్త్య బేరారణభూమిచేరి ద
వారంతమండవ్వు నాటులననవారంపుతి (జంపుచునుండ గాంబిడు
రకంతమచ్చాతివెగమున, దత్తరసాధివధించి లోకముల
సంతసమొందజేసితివి, సత్సవరిత్రసమారనందనా ? 17

~~అదేమో జిహ్వముగల సతతముగా ఉండవలసినదిగాని అది
దేహముగలదిగాదు మూతనమున మూతములైనదిగాదు
దేహముగలదిగాదు~~

మనుసారా ద్విత్వభనుర్విముక్త, శరముల, చుంభత్వపుష్పాయమ
శరముక్తుల్యమవరనినా దముల తొసంఘంబులెగాంధన
ర్భరిదేవంబున (చాచుచుండగనుద, వావారి విప్రుప్రకం
పరంబులంబోలె నిరాకరించితివి, భ్రాజాకృతమూసుతి ? 18
కీ॥ తిగకొటికలబడ (గూర్చి) నా సెగకంటె తెలుంగునంప్రకిరునికె
రము లాప్తుగ (బడ (గూర్చి) ననదగు | మగటిమ వక్త్రం చెదనుసు

మా మానుమంతా 19

చక్షుఃశ్రవణవచనమహిమలవనాబులరావణిచేతఃపారిలా
నతిముతిఃజెందినాలిగ, దశాస్సకనిష్ఠనిఃసూరీరాత్రిపన్
గోలుపులుదాల్చివేవేదకి, మాల్కవిరించునూరిగ్రాంచెల్ల
పులుముదమందజేసితివి, సాధునుతాంప్రసాదజమానుత

20

చక్షుఃశ్రవణవచనమహిమలవనాబులరావణిచేతఃపారిలా
పాడిచినభూమిపన, దడి, వోవకమాన్యవేళించితెత్తునే
దీక్షకనేనోషధిమధక, మంచువిరించుమాదుసస్థిధి
మడిచిననవచస్సలన, నూనగతివినుతింతుమాదుతె21

సోనమముగానంప్రద్యమమునిల్చుమాత్రాన, నాకాద్విహేషమిట్లు
దుల|| దమరేసిసింహానాదమునల్చుమాత్రాన, మేరాలుపుల
పిండుచేతుడెందఁడునభుజాస్థాలనంబానరించుమాత్రాన, సా
రావనజంబులాకెగిల్లఁజొధించినదినక~~క~~చూచినమాత్రా
న, సా~~ద్~~ధౌంధకారంబుసమసిహావ, విద్రుమాన్యంబుతోల్చి
మాటాల్చివేచి, వారివిముక్తునుదర్శనంబనగేలేచి, మందుకొండమ
బొయినమహేమనెంచుసాధుజనకల్పభూజనసరితమాజ122
సేద్యసేవప్రాణానిభముగానతతంబుగూపాదుగంధర్వరింభోళిగా
సేవట్టి, దశరథరామమాతనుసుమీవామూలప్రయనందను
తనంచుచేరువాడివైరాగ్యగిరిబుట్టువాసునివంచాన, స్వేద
లాంగులంబుచేచెనంచీసభేలాకప్రసూజనమహాజానక,

రాములనామృతారవోనుతిం-చి మందుకొండనాళ్లమాటుగాఁజేరిం-
చి తెచ్చినమరఁఘామనొచ్చియున్నది శిఖరిచరులకొల్లజవంబులిచ్చి
తి) ~~మృత~~ వాంఛనయరంచి తా వివేకయ 23

ఉన్నప్రశ్నకులాత్మజుల్లులులు భవరసనల కంగరావణుం
ఉన్నలమైనదుఃఖవకుడైరణఘామిరారయన్నా
లగులువట్టువానరబలంబులచేతఁ దదయపత్తనం
బాన్గి దహంపఁజేసి తివ్రవేదాయనవెల్పులువంగమారుత 24

మ 4-చదరంబైన దశాస్సుపత్తనము (గీ) శక్రజితనోతిమ
టివినెనా త్మజు (ఉ) ననంగరుషరి ట్టింపంగ (గా) ల్పించుచో
బదుననా మడగాన వచ్చినటత దబ్బవలజ్జనప్రాప్తి తత్త్వ
త్వదకోలా వళినప్రతాపమునకున్ సాదృశ్యమై మారుత 25
స 4 ప్రబలాంధకారకుంపప్రాయనత్రంబు లతిరుంధ్రవేయాభ
మగుముఖంబు గాధప్రపాతసంశయకృష్ణులు నాల్గలిదుస్థంధ
సద్వేగగళము ధారాప్రపూర్ణమథారా ^{వరంబు} గంబుద్రోణమల్ప
ఘనజడరము పరి ~~జ్ఞ~~ ఘోషమాననిష్ఠురబావబదంకమునఁగూరి
తా ~~వంబు~~ తాళదు నిభారుయగము శలిగిననిమంభు (ఉ) మం
భవత్తనుతు (ఉ) కరినె దిచ్చినకర్మత్రేఫలమురతి శిరముపగిరిం
చికుంలాఁజేసితిముష్టి నవితభక్తినిశాయ వరాంజనయ 26
కా 4 మాయానేతనుజంపినప్పుడలరా మనోమిసదభిరయ

జ్ఞానాదుజ్జీవమువలయంచుపుడుకొప్పు యత్త-విత్తుండవై
 స్థానాద్విగమతాడెనెసినశిలా, పాతంచుచెనొచ్చివారి
 వోయంచుకప్పుచిత్తుపాతనటబు, న్నంచదివాతాత్తజాగ్ర
 సువిష్టపథావంతంచువిరియింపనేతెంచు, కమలాపుష్పదాల్చి
 తూర్పుమలదెవ, ముల్లకములకష్టములువాపువృక్షనప్పు
 కప్పుడుమోచువోమామ్రొరతి, బలుపేర్లుదిండిగుంపులనదల్చి
 చెసి, కంటికాత్తుడువండిగట్టుపగిది, మనుజునిణవలడంపగ
 గోరువొకటెట్టుకుపహించినవృక్షాచలముజాడ, మెటివై
 తొల్చినావునొమ్మొనంస, భాగముననిండ్రిచిత్తుతోభండన
 బా, నర్చుఁబూనిననాడువానరకులెంత, సాంధుజనకత్తభూ
 జుకెసరితనూజగ్ర 28

మృగలనినముంపునెక్కిలమ్మమనుఁడ్రాలంబు^{చీ} విద్యోషితా
 నలఘుప్రాధేనొనర్చికొంతవడిదె, వరయానముందంగద
 త్పలఘుచ్చల్లకదంచుకంచెదలరావాటింపకొట్టిల్లక
 గ్గలికంబారిసుమిత్రపుత్రునకునొ, ఇన్చించిచ్చితామందుతె
 కుసురపతిగెచ్చినరావణి, సరసునలక్ష్మణునిచెతఁజం²⁹
 పించియుదాకరధిని ముదముసఁగిననాపరామృమముస
 న్ముతింతుఁబవనమమారాగ్ర 30

అనంతదశాసురైడయశక్తిచే లక్షణానభీమసాలరామ
చంద్రుడైందులవరంబుదాటబరికితెవననెనిమిదిను
కులనాసమారపుత్రుడ౩

సగలసమాక్షురారయైయశక్తియవరతిసమమూర్తిసట్టిభా
వోవిభుండులనిజాక్షుడైల్లింపవారదనంచుదలచివ
చ్చెడువరతప్రభుండునితానర్జునతనంబునటవర్షదటయం
చుభావింపగలమృత్యుధివతంబుభగిర్జ్జతారుణ్ణముగ
దలంపకమోఘమేపూర్ణుడైనకాలాధినేతదండనయులవర
లదడవెత్తెచ్చిలక్షణమనిజాతకంబుసలక్షణముగవృద్ధి
జేయించుననిరక్షువకుతోడబరికినాడవుగదమున్నుపవ
నపుత్రుడ౩౨ పంచచామరము

దీతయవారమాషధంబుదేదలంచిపోవువా
సృతించిపోసగల్గనామచేనియుక్తిగాంచిసా
రతాయపూర్ణమాసరవరంబుజొచ్చిదవతా
లతాంగిబ్రాచినావుకాపలబ్ధిమానిమారుత౩౩

పంచచామరము

బలాక్షుడైనకాలనేమివారికాంక్షివేషమి
ముగల్గిరించినిన్నుమోసపుచ్చురారనటంగియ

ప్రలాభిరూపుమాప్తి ప్రణాపర్వతంబుచేరున
బలప్రతాపములనుతింతు, భక్తితోడమారుత 34

కృష్ణదికొటలపాల విండుల, పదుపుంసూర్పుకొనిమాల్నవంతు
ద్రువోక దురై నన్దనన్దంబుగ, గదనంబున గూర్చినావుగదవం
సుమంతా 35

సేబలుమాని సేవి పరికలనలుచినభంగి, రమన్దంబుయగు
ముచెరొచిరాచి మగతాతివాపెన్దులలగచ్చినేరేవ్రసంగ్రా
హామూలగుంలఱుచుచిచఱుచిరెగి తమ్మలద్రెంచురెం
టప్రాపు డేమిక్, మునుబాసెమోకాళ్ల బాడిచిపొడిచిప్ర
తతిచ్చుటలద్రెంచు, తతలవిప్రమువేర్చి నఖరధారలచేత
నతిమినతిమి కడిమినొప్పభినగముగా చికోనుచునామూ
ల్నవంతు సేనమడియజేసి తొరబాసటారుల శారీరకృత్
వయ్య 11 రుజ్జివారవరమరుత్తమా 36

సేవితతిరేమి ఖవిదారితభూరిగాత్రసం తతినిగి గూర్చు
సంధానకరణి ప్రభుసమిద్రంగోష్ఠ భరతప్రణబాధ్రవమ్మ
నరించు సోపర్థకరణి సరలావయవశల్లీసంప్రాప్తరిపుబా
ణ చయము బాకొచ్చు విశల్లీకరణి సున్దరనగళితమూ
ర్తాత్మక యుతప్రాణమూల చక్రాత్మక సంచితకరణి
కురిగి పోల్చుమందు మలాదిచ్చిలమ్మణ సోమిప్రాణమూలనా

సంగినట్టి నప్రతాపము ధికనిష్ఠ తోవల్లంతు నాంజనేయరంజి
తాదీతయ ౧౩౭

మృగసమశాంతంబునరామచంద్రునిని దేశంబాంతరాత్రింపర
సమవాయాంతరప్రాంచుమంబులధరాజస్కంధభాగంబునం
దుమనోవల్లభునిందలంపుచుమహాదుఃఖాప్తివాపవపుచు
త్తమవోచాప్రయగంబుఁజాంచితినిభౌనంబాయనమారు

తే ౩౮

సంగలంబనతోడమున్నాడినచందానఁ జెప్పరామునిలంకఁజేర్చి
నాడె. దల్లచమునసవేదాదరపుత్రయుతముగాఁ బ్రభురావ
ణునిఁజంపించినాడె. జననభవతొల్లదసందర్శనమునల్లి, వలెనంచు
రామాజ్ఞవచ్చినాడె. మారతాకృతిఁబియ్యమార్కెఁబ్రాణ
ములతోవలసిల్లునిన్ననవించినాడె. మామనోనశాబ్ధిమలువన
చెల్లించి వాసిఁగాంచితిని భవద్విభుండు సమమనివచిం
చిసేతావృద్ధయతోక భారమడచినావుపవనపుత్ర ౧౩౯

సంగవస్త్రమేర్పరుపనెవారిశక్తిముగాన, తలునాతుభవనశత్రు
బులైన సమకాలభరితకృత్తువలజ్జేపతమ్మ, భాసెల్లుభవవప్రం
బులైనఁ బ్రాభవాస్తదములై పసమొలుచతురంగ, బలములు
వోటకాంబరములైన సోమారనకరములంచు సర్వమానవులం
చు, గాంతాసుమందిభాగింబులైనఁ జాలవిచ్చినమత్తైఁగనన్లు
నిట్లెమ. వార్రుఁడల్లిననకనివాసిమొలు. బల్కదెజగదం
బభూపట్టిత్పిన్తి. మాధకశలమంచిమరుత్రనూజ ౧౪౦

కానవికాశ్చిప్రమృశాసుకాంగనలమృతంబంపంగయోజించియున్
 యొకనాభమణియొప్పకున్నసమర్థతనహంబునొల్పించిశాం
 తాకారంబువహించినాడవుత, దయాజ్ఞువనకృపంబుతో
 బ్రహ్మకాశ్చిప్రమృశాభవలయగుచుండెల్లంగదా మాకుత 41

కానరక్షభమసబంధుయుక్తముగఁబ్రారంభించుచున్నతానకా

జాతీలక్ష్మణాసంయుతంబుగవిమానాదులుగైకొనెదవం

శక్తికావతుషారఘృష్టనిబద్ధకంబెగుఁచావారా

ధన్యుండుండిభజించినట్టిపుణ్యమౌదంబెన్నెదమాకుత

తానునభరణావృణానాథంబునవసించిరామచంద్రుడు 42

నినుఁబంపఁగామహాత్రురన్నదముననయోధాపురమ్మఁజే

రిభరతుఁగావండినావుప్రవవనపుత్రు 43

సేనామథ్ధనమొప్పకైరామముత్రికనిచ్చి, సేనాసృవులునిల్పి

జేసినావృత్తాధిపతుననికామాచిత్తమర్పించి, త్రిరామవి

భునిరంజించినావృత్తాధిపతుననికామాచిత్తమర్పించి, త్రిరామవి

లమలక్ష్మణప్రాణామిచ్చినావృత్తాధిపతుననికామాచిత్తమర్పించి

ల్పితమృతంబు, భరతులదుఃఖంబువాపినావృత్తాధిపతుననికామాచిత్త

కామృతమృతములనెల్ల, జేవనోపధమిచ్చిరక్షించినావృత్తాధి

పతుననికామాచిత్తమర్పించినావృత్తాధిపతుననికామాచిత్తమర్పించి

మాజు 44

సగిసమయమునుమూలవర్షవాసవనమువన, వండుపాతినసూత్ర
వలజమట్లు | పతివయోగమునసంతతదుఃఖలభవచేరువిదోరం
గినవరాళావంభంజి | బ్రుచలనిదా ఘాతపంబుచేసరిలంబులిం
కలబాతతినకొలంబుచాళి | జంసపదాభావమైనకారణమువే
దపంబువేసిమందిరమురతి | రామవిక్లేషపదాభరమునకుం
దు | భరతునకు (దత్తుశలవార్యలారిమరెల్లి | తాల్మినమిన
నీసుకృతమునుతెంతుగసాధుకల్పభూజకసరితసూజగ 45
సగిసకవిమైవరపరంబమునందు (బకృమై, పసమిలుపుంబ్రేక్షు
రసముకంటె | నంగారతమైయతిసితామిత్రమై, ఘనరుచువసు
దుర్భములకంటె | సరఘలకృషపప్రజమ్మన (దస్సినమమారి
చినమరందమునకంటె | బనసఖర్బురరంభాగస్సినదాడిమము
ఇమాఘర్భఫలములకంటె | మెటిచవులంబుమూటలదే
టగార | ఘాతమక్షమక్షారలసూదిభరతు | సన్నివచించినట్టి
వాత్సాతురవి | భానమునుసన్నుతింతుసుధనిధానగ 46
ములరదంబులమదవారణంబులు జవారావనకముఖపూషణం
బరముల్మననలుగధినంబులునుశుభభద్రాపుకయేత్రమువ
భరతుంజేయ (గనొల్లదైతిభక్తిభక్తాగ్రణులజానక
శ్రీరుపదంబులుదక్కు (చేర్పరితరాసమృతమదికమారుత 47
మునవమాణిక్యమయూ ఖసంకరవిమారసన్ధితయకొటిఘ
ప్రహంభప్రభతోధిరాతనయతోసామిత్రతోవచ్చురా

శ్రీ వృక్షాపిచిభృశామృతైనభరతుంగాపాడినట్లున్నదే
యవిషాదచ్చుటలకెసమూలముగచా, యంచేయవేమారు తే
సగినారకతపురినుండినామృతాళితో, నేలినాప్యనుత 48
కాసనమువహించి కదలిరాతిరవళగ కుమారమునకగి,
యెనూయి వారకలలాదిజలము సతనరుతిట్టలజలమునకొని
చందెలయందునింపిపదిలమొనర్చి తెచ్చువేకువజూమువచ్చునం
తటలాన, మొగసొంలజేరిసొంపుగరఘూద్యో వదనివరా
భవైకమునకుసమర్పించి ప్రకాశఫలములెక్కిచొందనట్టి
నమహాత్మమెన్నగామాకుకన్నమాగుచ్చేవారవరమగుతు

మారగ 49

సగవత్సనప్రాధిభవ్నశ్చేవం ముగడేసి, లలిగుణావ్యులుగుణా
బులుగనెర్చి లసదలంకృతులుకలాపంబులుగ్నవారకనైపుణ్య
మొప్పారడేసి తగురతులెల్లజిత్రముగచొందగడేస్తిన
వరసంబులవిధానంబమర్చి తపెరుభవసులనుసూపురం
బులుగొని మృదుపదంబులముదమొదవనకప్పి నరసంబగు
శంకులనిద్రవేప్పి చారుకవితావిలాసినిత్రరఘూద్యోవల
నిజాసంగితివభవకేమనయవళి నమలసుగుణానికారయవరాం

జనయగ 50

సగవిమలమైపాసగునేవదవాదముసూచి, వినరాజువనరాజు
దిశకుబావే, థారాళమైననతర్కనైపుణిగారంచినేషాహేనా
భూకుశిరమువంప వాయామవనినవాపుటుత్వంచెన్మ్రవేల్పు

చెట్టెలం దివెల్లచాటి సరవివర్ధిల్లున జన్మన పూర్తిగ జేసి చిన్న
జ్ఞుడగుమానిసగముగాఁగఁ దివ్యమైనసాక్షి తోపటుత్వముతోట
పాదరంధ్రమున వేరవలయునట్లు మృత్యుని దివ్యదశాదులను
మోక్షదక్షిణలుగా తివారములంజనరికరి
పడఁగరామ విభునిపాదయుగళ మభినుతించి వితదభిషి కశాల
మందిర చేల జగము వొంగనాంజనేయ ॥ 52

సేదకవితావధూతిరాఘవుఁడొచ్చి సనానినామొందఁగా నాకారము
నేనొక్కఁడొక్క ప్రపటము భూమిజానాధుదర్శింప నెంచివానక
మాపమె నేనొక్కఁడై తిచతుష్టయమున సూర్యవంశజుఁడొ
ల్ప నాసించిచైతన్యమంద నొక్క సరసి జాసనుడై పురుషమా
వముదాల్చి ప్రరాముఁడొకఁడొక్కఁడెనొక్క యనుచువినుమా
నమొందిరి అప్పున కరాసు తామనోపాధున పుకర్తనమొనర్చువేళ
సభగలవాడు రవిప్రకాశ ॥ సాధుజనకల్పభూజక సరితమాజ ॥

సేదప్రమితిచేన పువేదమువల్లించుచో స్వరపరయ్యయినట్లు 52
సులకు ॥ ద్రుధిమమైన పుత్రత్వము నిర్ణయించుచో దప్పువట్లగ
నెంచు తార్కికులకు ॥ గ్రమముగాన పుధర్మము నిర్ణయించుచో
మాపాడఁదలచుమామాంసకులకు ॥ వసరఁగిన పుకవిత్వంబు
నుడువుచో భంధస్ఫులరయులకు ॥ గొసలంబున
రామునిగొప్పయందు ॥ బండితులయందు ॥ గలెనపాటివాడు ॥

తెలిసివర్ణింపఁదరమెనదివ్యమహిమ ॥ సాధుజనకల్పభూజక సరితమా
జగ 53

సంసారనిష్కామవాహరయన్తేర్థులననుమతంబులైయుక్త
వళయందు ప్రేరపాధిధివచనంబననభ్రంశ్వలమనుచునా
స్థైర్యమాటుప్రాప్తమయమనప్రభవగర్భరావధికార
మనుచునాస్థైర్యతపరామధనుర్విమూలమోఘశరసంచయో
వ్యగమనుచునాస్థైర్యసారి త్రాచెనవాక్యసమితిబుధులను
రామదేవుగ్రేర్తింతువళచచయసభను వాగధికులుగ
లరినవంతివాచునాధుజనకల్పభూజకసరితనూజు
54
మహతీయాజ్ఞాంగినిగవృతనయనుభవభూరికాదులను
గతభావంబుననాక్తవివరముక్తావరమాయంగని
ర్జితలిప్తభరియించెల్లితివినెమానోష్టిలాకామభ
క్తతతుల్యంబగరానమలుగలవెత్తింపగామనతః 55
సంపటునమబలిచక్రవర్తిజానమెసంగునపుడతఁడందురై
ర్జమునకంటెనదృఢనపునివహన్తత్పంచనకుఁబాంగిఁగనుకొ
యుఁడనుత్రివిక్రమునకంటెనాత్రివిక్రమునిపాదాంబుజ
నఁబుట్టివర్ధిల్లినట్టిచవనవికంటెనద్దివ్విన్నగనవలె
భరియించితులకించునట్టిపాధిధికంటెనరితయంగున
వమొందితిహారనపుజ్ఞానకోశవిరాడవాళరధిసింహావత
ముననుండువళసంప్రతిగతిగతిగాల్చినాధుజనకల్ప
భూజకసరితనూజు 56

శాంధ్య సుక్ష్మవాది వనచరావళియను, త్సనా భూతై నట్టిపం
క్తి శ్రీవానుజుఁడై భవస్థువేమల్యశక్తింపఁగొనఁచువా
శాక్తింపఁచునిరాముఁడొల్లుచునదృఢాతాభవాయుక్తి నేతం
ప్రణామంబులు మెచ్చునుంకితివయ్యో, భక్తిమాతరిశ్చతజా
మనశతకంఠాసురవర్తమానమొకఁడు, ప్రబంధునాకాశవా
దీతమందెల్లఁడనాలకించియిశ్రవానింఁగూల్చఁగొనఁగూట
నతియోయం-మతలం-చరామునిమనఃక్రికాలుప్రముకమచ్చియం
చితిరతిఁబలుమాటలాడితివిసౌ, శిలాన్మతమారుత్యైకై
సౌఖ్యదిమంటికొనయునేపాదఘట్టనచేత్రసంభారవవలులు
మూర్ఖులు మనుంగి, బ్రవశ్శంకభాంకశర్వశమెరపట్టున,
సరముతాఁడునవియచ్చురులుగలఁడ, వివిరవాపించునదేవ
విస్తౌతముచ, నాశావశాశంబులవృశమొంద, వలార్థమా
డించునలూమపవనంబుచేతశిలంబులుఱ్ఱుఁతలూగిరఁగి
తివిశదశాశాంతశివమునను, బావదలప్తసారామప్రభుని
దదయన్మనన్మనుఁడొల్లునాడుశశ్చభీలాభగ్గినాథుజ
నకల్పభూజనోపరితనూజుగైక

తాదే జ్ఞానిలక్షణం దునఁగ, ద్వివిధసాములనంగదాదుల
 విజ్ఞులుటెనిసోదరుని, లెంకలచమ్మలసేతఁగూడె
 జ్ఞానువేరించు దానరథి, నొక్కటఁబాల్చి నతాసునపత్రునం

అబ్బురము పునెగితి వ్రాక మొక ఘటము నందమారు తో
సేది బ్రట్టిచూతల భింపని శేన మిళులుతంచు, వతమోదము
దేసే తా విభుండు తెలిసి యిచ్చు మంత్రుల నెన్న వచ్చునెయ
నుచుల జ్ఞుంచెన యైన సుతుండు నాటిగ వానిగ సెంచి చలిపి
న మాత ప్పుల దగ్గింపు మన మ్రొక్కి రద్దిచరులు నింత మవక
త్తుర దొరెలు గెనెదిన లంచు, బ్రతిమె పోగ దెవి భవజు
డు మనత్రొ విన్య ము దేమొకొయ నిరి సురలు శతశిరోధి పు
ర మునకు జెనె దువళ న పరి మితభవద యకాయంబు గాం
చి నా యజన కల్పభూ జెక సరిత నూజ 61

మగ పరి ఘటా దిచి ప్రాంచు వప్రములు భూ భాగంబు నంగూల్లి భా
స్వరసా ధన్యుకా వశాధి విశిషా ప్రా సాద వాతాయనా
జిర దృరారర ~~యంబు~~ విదికాయ త ముగార్థ దించి తా

శవరుని గూడి శతాస్పవత్రునము వి, శ్రావోష్ట తిమారుతో
62 రాఘవ
రాఘవ వ్రేడియు జాణముల, శక్తినికాదు శతాస్పరత్త భా
రాఘవ లండునంబా దము, రాత్రి తరం వళి భూరి బోర్లులా
మోఘరయంబునంబా దవి మ్రెత్తి దువళ సురా సురాధికో
ల్లాఘ విధాకృతిందనరి, లావ తరించితిగా దెమారుతో 63

రృ 66

సృజత్రయస్యయునంజనా వనధ్రుమలయ్యై వనమలతా
 శంభవనమలయ్యైభవద్దీపగలుజగద్భంధపుత్రికలయ్యైది
 వృషభక్షిణాధీశ్వరైః తతరుణేమణులుభరాధరపుత్రిబా
 లైః మేకమలైః సువృష్ట ~~మృగములయ్యై~~ మృగములయ్యై విషలా
 ర్జునతాళకపిలవర్ణముడైది గామలైః సుదీపగము
 లయ్యై నొలయుయ్యపుత్రితాపాస్త్రివలనగమలియమే
 లవస్త్రిపుటలువిపరీతస్థమైది తతశిశువులజంపుడు
 స్త్రంబునందు || సాధుజనకల్పభూజకసరితనూజ 67

సేదవేదపరాస్థానినాదిలాడునుమాడి హరిధరించినయ
 రంగాననంబు చామారకాక్షుని జంపు ~~పుష్ప~~ నష్పడు
 వెన్నులు మానితాల్చినవరావనిననంబు భార్యారిగూ
 ల్పజవారంబునందుత్త్రజానితాల్చి నన్యసింహాననం
 బు సర్వసుపర్వవిజయముచేసమృతాప వారణాశి
 వైతతయాననంబు సహజమనుచుజేలను వనచరముఖం
 బు దాల్చిపంచాననుండువైద్యత్వవరుల్లు నడుచునష్పడుపం
 చముఖాంజనేయ చిరుదమిందివివస్వభుత్వరత్నసా
 ధుజనకల్పభూజకసరితనూజ 68

మృత్యు వనకన్యక నప్రతాపమునక, తననందముజేయమ
 చ్చివరాజ్యకళతకంఠుఁజంపగనుత, త్నతాయుతుండైనరా
 ఘవనిండు మ్మలసర్వసేనలస్వక, స్థంభంబునందాచ్చియు
 త్దవరేంజేర్చి తివయ్యయోధుమవలూ, తనివలన్మతేమా
 కుతే॥69

నా॥ దరఘయుష్షముభావిధాతృపదము, దేజస్సరామాంఘ్రప
 త్తార్థుధాననమమోఘకర్తృని, తననందమున త్తము
 నిరఘతాయుధవజోవైభవముమా, నిస్సత్తచారిత్రము
 త్తర్థుప్రభవమొందినావవనిప్రతనాధుచేమాంకుతే॥70
 మృతనయింటకుమునుబ్రవశ్చిదత్తమయిర, త్తప్రాతయక్రిందనా
 తనకాంతి విలసిల్లువశరముమునం, ప్రక్షాళినాధాదిన
 జ్ఞనశాస్త్రనినుమెచ్చియిచ్చైరఘవం, శనావమవిశ్వంభరా
 తనయాస్సన్దిధిభావిధాతవనుతా, త్తర్థంబువేమాంకుతే॥71
 కా॥ సూపాపపయోశఘ్రతాత్తమనుమక్, శ్శభిల్లుభవోదన
 చాపాదేశభుజించినాడవశద, యానరాముపంక్తిందద
 యాపాశాత్తమలచ్చిలాఁతులకుశ్శక్తంబానయపాటిమ
 శవీపారంబులువనినకెతనుఁగా, కారామరున్నందనా॥72
 కే॥ రాముఁడునిజాంకమునని, నత్తమోదముతాడనిపియవి

లాభరక్షాప్రమంబాసంసేనం దురునమహిమంచమచప
నరునువానుమాం 73

తేనామనినమూమభుక్తాపాస్తమి పామక్తిమిగిలినదాని
సప్తత్వతూవాలంబుతోడ బ్రహ్మవంగ కులములకొసగి పా
వనులచేసితివిగదా పవనపుత్ర 74

ఈధరణితనయాలద్వణభరతుల శత్రుఘ్నగూడి పరగెడు
రాముని స్థిరభక్తితో భజించెడు చరితంబును సన్మతంతు
శారమమూరా 75

చగసెరులమనెల్లు ముల్లు జల శివకి మలికి సమరామభ
క్తి రతికిలా వ్రతాప్రపుష్కరికి నార్తికి కమియామన
చరులకు గేడు తోడు వర్షనారికి నారికి దిట్టచెట్టురా
మరలకు దంతిశాంతినిధి మానుగనదుభవంబు మారుత 76

శాంబు ధర్మక్షణదాచరప్రవరమూర్త్యాక్షేణ వత్సంకవా
బద్ధజోధరశంబ విస్మయలలా, ట్టార్మకూలంక పా
ధన్యక్షేప్ర విలంఘనన్యమవిరూపాక్షేపప్రకాశనం
ద్రవ్యమంకరదన్య యుక్త వరమ, త్రాధిమ తిమాదుత 77

ఈవంబులైష్ట్య వేదచర శంఖరవదాశశంఖగర్భవగ్రాల్లంఠన
పాదవిష్కలీ శంఖావేమంథభక్తగణసుత హనుమాం 78

కృష్ణసూర్యచాత్రనిమంభా. వశ్యలస వ్యజ్రవనచరాధివశ్య
స్థైర్యలయరాఘవపరిచరాభనిరతప్రథననారకుమరా
మాలినవృత్తము.

శమశమశుణవక్త, సచ్చిదానంశపూర్త
సుమశశశశమారాశుద్ధసత్వప్రవారా
నమసితమునిజాలా, నవ్యపుణానలవాలా
సమరవిజయపాత్రా, సవర్ణనస్వీయపుత్రా ॥ ౧౦

విద్యోగేతరవల్లభప్రసాదసమానాదితకవితాత్రవణపదాల
సేతారామాచార్యకృపాలభ్యమంత్రకర్తానుసంభాన
పవిత్రాంతరంగ, నిజేలదుర్మతనిలాప్తయదంభాత్రధూత
సముద్రాలలద్వితాచార్యసుగ్రవంబాధితవినిచ్చెదైవిత
రవశాన్తధురంధరశతనాపయతిరాద్వరవరయోగీప్రశ్నతి
పూర్వాచార్య-వరణసంజాప్రమరాయమంసమువ్వవం
శతిలకకృష్ణాంబాకృష్ణమార్గతసంజక్రీవైష్ణవవిధేయ
వంకటదాసనామధేయప్రణేతాపైనయాంబనయస్రవం
బునందుద్వితీయభాగముసంపూర్ణము.

అంజనేయస్తువము

తృతీయభాగము. ప్రారంభము.

కృత్యసంక్రమణుణాసదనా | భాసురరాకండువదనప్రమదామ
దనా | వాసవపాతకరకదనా | కాసుల్యతనయసుగుణ
ణాపారితోకా |

అవధరింపుము. 2

సద్గతై లోకభయదవర్తన నిశ్చరపాత్ర మశకములనకుసంప
న్నిధాన | భూభారవహనస్తే పుణ్యావనధ్రముక్ శాలినినకువా
తులతనయ | బవళగంభీర్య సంపన్నాంబుధులునకు శాష్ట్రద
ప్రాయములుగాగతాక్షి సంజీవిముఖసుప్రకస్తాప్తధంబులు | నర
తలమలకములకపివరణ్ | గంధనారస్రగంగనా బండలాది
భాగములునకు ద్విజాసమంబులుబధేంద్ర | తెలివికలదనుతిం
పమా దృశులకండు | సాంధుజనకల్పభూజకసరితమాజగత
కృత్యరామాయణగాధనపుపు ధువై చిత్రీకరచింపంగ | త
తార్కణ్యకకవి త్వశైలిమదిల్పాదర్శించి వార్యుకేత
త్వారంభంబు | దొలంగజేయుమనిస్తే తావల్లభుకవేదేప
ల్లరాటంచస్వకయకావ్యగుణవి, జ్ఞాతాప్యైకమాకుతే | 4
కృమునాదికవంధ్రం ఉనియెన్నంబడునామజాతుడైనగా
డన | మిన్నునమన్నున | గలకవులెన్నుడునసాటియామరవాను
మంతా | 5

చగవలమిరఘప్రభుండుకృతి, నిఘ్నకు-మాపుమనంగనల్లరా
పలకల్పైవిశేంచినప్రబంధముదెచ్చిసభాస్థలంబుల
నిలిపవర్తింపఁజూచినమృదఘలు విస్మయముంచుమనులా
బులకలరంగఁజొంతవడి, బాంబితి విస్తృతి మారుతాత్మజా

చగచెలసితుశలపుండు విర, చించినకావ్యము నప్రబంధమి
మ్మలవిని తావకేనకృతి, ముందలువకానికృతప్రబంధ-చ
ర్చినునెంచెంత దివముల, చాడ్చినమాఘములందుబండితా
వశులాసికామచంద్రస్వభ, వాణానిరందురు మారుతాత్మజా

శాననాపైఘమెల్లసన్నానివ, ర్జించెంగదా మామక
నానూనామలకావ్యమందుని(కన)వాత్మస్మృతింజేయమే
కానయాకృతిమానుమన్నవినిస, తాథశువాన్యంబుచే
ననిర్మించినకావ్యమువరకుకానైవైతివాతాత్మజా? 7

మగలరినకావ్యమువృద్ధిగాంచివవకార, లంబుర్విష్టలేకతా
భేలప్రపాయనఁజానితక్షరమునాగెనాశ్వతంబైతఁజీక
జలదంబులజలమిచ్చిమాసిననుత, త్సంసక్తిచేవృద్ధియా
వలజంబుల్నిపించుఁజాదెజగత్, వాన్వంబువైమారుతోతి
మగలవలపంబునరంగి ఘల్లునుఁడునా, దంభాద్విష్టబాణాన
తువునిర్మించియడంగఁజేయుమనసం, తాప్సంబుతాతాచియ
క్షవడింప్రక్షేతదయహి డెలముప్రం, దంజేయనప్రౌఢృఢౌ

నవునం-మనవినుతిం-చిలజ్జగలవాం, దేవుంగదామగుతెల్ల
 రాత్రికృష్ణజ్జ్వలహేం-చినిత్రమునుకృష్ణింపంగయి, జెంచిత
 తల్లికారాతి సుతుధ్వజంబవగుచుడి, భాసేన్దియాస్కందన
 నేకారథితినుండునప్పుడు జయశ్రీరత్నకాంక్షాతి తా
 రాకామల్యపయోధినహేతులకై, రాన్ద్రుల్లదామగుతెల్లం
 రాన్ద్రుల్యాంభాగుహాగంధివోహదఫలాత్మకంబప్రసంపదా
 నాభయద్దేర్చుధురణసారమతియై, సాగంధికాథంబువి
 చ్చైయంజూరచివృకోదరున్నిరపియూ, శోకావదయుక్తి భవ
 త్కాయంబుంగనజేసిభూరికృపతో, గాపాండ్వమాగుతెల్ల||
 చుపురుషమృగంబుదెచ్చుటకు, బాయెడుకాలమునందున్దృష్ట
 దకునకుబ్రాణామచ్చెనుగదా భవదయతనుగువరళిన
 చరణయుగస్తవంబుమను, సారజవరంబు సహస్రనామసం
 స్కరణఫలంచితయని, సమృత్తసయదగు మగుత్పతా||
 తేన్ద్రప్రతిభగరంజువేత(బిల్వం-చివాసుదేవుడు సుధర్మలా
 నేన్ద్రభావమెంచి| గారవింపంగరుక్మిణీకారంతుపాదభజన
 మునగించితివిగానఫణితిహాసుమ|| 3
 డే| తానములుల్లసెల్లవివిధస్వరమార్గముతెటగోపురి
 జ్జ్వలము సేధ్ధమైవలయ, జాగులయొల్బణముప్పవల్లక

ధావనమనూనమౌచలగే, ధాజవిధంబులు ప్రోధిజెందగా
 గానమొనర్చి తారనర, కవిషదద్భుతగోష్ఠిమారుతే || 4 ||
 సేగమకంబులరసిరాగమువాడువిధమంచి, నారదతుం
 బురులనవమండలయతత్త్వమెఱిగి తాజమవయవి
 ధమంచి, లంబాదకుడుబృహల్లజ్జుజెంద, సమధికప్రోధి
 నృత్తమొనర్చువగఁగొంచి, పరచిత్రరథుఁడైవారమొసఁగి
 భక్తియొజప్రోవ, వారవశ్యంచెన్చి, జటివరండములుమ
 జ్జూరయనఁగఁజెలఁగి శ్రీకృష్ణదేవుఁడొకస్సెలాసఁగఁ
 తెలిసిసభులుచిత్రప్రతిమలుగాఁగఁగానమొనర్చితివిదో
 రకౌప్యముననసాధుజనకల్పభూజకసరితనూజ || 5 ||
 సేగనిమితవిరసనానకంబుస్ఫుటరెత్తె, బవలకాలకం
 వుల్లుల్లువింపె | అటరసంతతిశిరంకంపంబుప్రాపింపె, రవి
 కలావప్రచారములునిల్చె | మావరసమూహంబులావక
 రకుచిమానె, మునిపుంగవులభావములుచరించె | మన
 శిలాపుయములుకరఁగివప్రవహించె, గాఢంతరాళంబు
 పోవమోఁద | సభజనరత్నసంయుతావృత్తపదపతి | పా
 రరింభోజనకమైకానఁబడియొనఁచుతాజ్ఞవహించినవా
 సుధర్మ | సభసువారికెనతఁటి | బ్రభంజనతనూజ || 6 ||

సముద్రవర్షకనవర్షయైనను దెనితనిచేతననివాణాని
రిగంధర్వములు నవారకపాటకపాటి వృత్తానన మాయా
దమనఁగట్టిఁజూచివచ్చెను తమగాయకత్వగర్వముడెంద
ననిపొందెనిమనారదుఁడు తుంబురుఁడునొడి తనకర్తృనం
చునందనులలో మెటివైనతలవొసఁగఁగూంబుచెట్టిగా
యదులమంచునొంచును నొంచు జూణవవంచునొంగిం
చునొరిసంచుఁ గాంచుచును పొడినట్టిదనగానరసము
నారయవశంబెసురలకునాంజనేయఁ 17

సభావించిశంకరాభరణమివెత్తంగఁ జాలువలఁచార
ప్రాప్త్యుముగా మలయమారుతమున మృతినవుపొడంగఁ
దందనామోదశ్వసనముకలిగె రాణినవలమఘరంచినాలా
పింపఁ భారాధరంబులాసారమునఁ జైరవిరాగముల్బాణ
క్రిఁగదలింపఁ గ్రామసింహంబులగ్నలికఁ జూరఁ దెలిపిపొడి
నెదల్లమూర్త్యభవించి సభులగువారి ముందుసాక్షాత్కరిం
చె నారనగాననె ప్రణవమరయవశమొసాగు జనకల్పఘా
జకసరితనూజఁ 18

సకామయితృలకునంగజవిలాసములందుఁ గింపఁచాను
లకుచాశిపసులందుఁ గవిపుంగవులకుసత్కావ్యనిర్మిత

యందు విత్రాంతులకు ధనుర్వృష్యండు నశనాయితులకు నా
 వశరంబునందున త్రావణి ఘటమవాదములయందు పా
 నివర్తులకు సమాధియంబులదివై, కసులకు పయూషరసమును
 మౌనజరుచిసన్నగిల్లగానరసరస సారమానసు తోటమరా
 రిసభను నిపువారికినేవళయళ విశాలనాథుజనకల్పభూ
 జకోసరితనూజ ॥ 19

సీతలపిపేలికలపాలైదుండు పంపుదారకింతటితయ
 తనముగలదె పుణార్ధంతమున భవంబులపాలుగా విరచురం
 భాష్టమునకిట్టిరసముగలదె చర్మణిచ్చిష్ట ~~తనమున~~ సంసర్గనిర్మ
 తమైన పూదనకింతతపుంబునగలదె ఘనపుణ్యజనులక
 బ్బనియట్టిభవనము తంబునకైనని తరుచి కలదె యను
 చుఁజొనియారెనజెలఁఁబూతనికరంబు తావకామృతగానా
 మృతంబువడు లనెడుబొసిళ్లక్రొలిమవనుభావగనాథుడ
 నకల్పభూజకోసరితనూజ ॥ 20

చంద్రనిమిషురైమానవుల వశకుసుమాయకనిన్నుఁగాంచుట
 మనుజులారాకొయనందసిర్మమర్చులు నకడఁజేరినిల్చుట
 మునిజనురైరిచెతనస్రమావం మువెల్గుసునిచ్చితాత్మతా
 టనమలగీతమాపుప్రకటంబుగఁబాడెనవళమాకుత ॥ 21
 సీతారాగమాధుర్మమెన్నఁబ్రయత్నంప దగుసుధమణికొ

తృతీయ భాగము

కైయగము పట్టు | నలయజ్ఞానమంతి తనచెప్పనె సగుసరికొక
మహాయుగమునల్లు | నెవరెన్నాయిభావనాభిప్రాయము భరణ
ణి కెప్రవర్తనముకడచు | నెగతమాధుర్వమిట్టివంచవచింపగ
తివద్దనకు (మ్రుంసుడు వలెయగు | ననుచు (వాగడిరిసర్వసజ్జ
సులుకాన | వారిసభలానె (వాడినయట్టివకు | గానరసమునుగ్రో
రినకాలమంచు || సాధుజనకల్పభూజకొసరితమాజ || 22
డి || గానమునెచెప్పెయొక గ్రావమునకొనరించివల్లకు
పూరికదానిలా (జానిపి) పూర్వవిధంబునరాయి (జేసిప్ర)
జ్ఞానిధులారతయుడనె, జ్ఞానమితుంబురనారదుకమనో
మానపరస్పరప్రధలు, మానిరిగొడసమారనందనా || 23
చ || సారిదిసమస్తాస్త్రములు, సూచయెతింగితిలాకగాయక
త్తరమునకెల్లదశికరి, పాపకలైవిలసిల్లు సన్నున
శ్చరులనమోఘగతమున, సావంశవృత్తి జయింపనకకా
కొరులకుసాధనమానవిబుధత్వ మవంభవసమారనందనా || 24
స || పగలింటిజొరచిడ్డ వగమాయ (బదితెల్ల, జామకూనలది
చృమూపినావు | మగనెసమంబునాంపునెతింగిచియ్యపు
డమిగాదిపట్టి (బ్రాచినావు | మందులకొఱకగిమలతోడ
గానవచ్చి) యలలక్ష్మమనుని (గాపాడినావు | పాత్రము
మోత్రోపబుని జగమునకెగి, దిటగంధమాదనుచిచ్చి

నాభా బలితమనుపమవెన్నియో సలిపినాభా మించి కరుణ
తెన్నగడించి నాభాభా సామమృత లరక్షింపఁబూనవేమి
సాధుజనకల్పభూజక సరితనూజ ॥ 25 ॥

శ్రీమమృత్యుగ మృతలచరమున నలువగంటి నొడిచిముని
యింటికొడిచెడిది జేజేలకొజ్జయ్యెతజుమోతినేమ
బ్రతలికమలుదలిపాలసేసి యన్నింటి తెలివొకడనపరు
గాంచి నసగకంటెను విదలాసగముసేసి జడదార్గమనిమిట్టి
పడవారినంతటి నోలేమగమికిఁ గూలెలఁచేసి గలుపుగా
చినమేటి పువ్వులువజరుఁ జొక్కునాడె ~~జుట్టి~~ నఁజేరినదిన్
దేటి - మాతరా కయ్యగాఁ గ యశోనిరూఁ ధ గానాభుజనక

శ్రీమమృత్యుగ మృతలచరమున నలువగంటి నొడిచిముని
నియింటికొడిచెడిది జేజేలకొజ్జయ్యెతజుమోతినేమ
బ్రతలికమలుదలిపాలసేసి యన్నింటి తెలివొకడనపరు
గాంచి నసగకంటెను విదలాసగముసేసి జడదార్గమనిమిట్టి
పడవారినంతటి నోలేమగమికిఁ గూలెలఁచేసి గలుపుగా
చినమేటి పువ్వులువజరుఁ జొక్కునాడె ~~జుట్టి~~ నఁజేరినదిన్
దేటి - మాతరా కయ్యగాఁ గ యశోనిరూఁ ధ గానాభుజనక
ల్పభూజక సరితనూజ ॥ 26 ॥

శ్రీకంధి(దోగినవాని(గంధిన(గినమాని(త్రు) కిమచప్రతు
మచ(దారసం-చి) పచ్చసంగితివాని(బచ్చతత్రు) కివాని

శాంతిచేగాంతిచేసెం (గియ్యార్చి) వాని జోరెడు వాని వాణీ నేర
డు వాని, గతులచేతులు లచేగిది మదైచి గట్టువ్రాల్చినవాని
గట్టువ్రాల్చినవాని, ఘాతచేసూతచేచేలనెల్లి వెలయునట్టిని
న్నువినుతింపనెల్లిన, భీరులాక్ష్మణై నేరచుమకు, భరణివాహరా
రాశిబడబాసి, కుష్టు వారవర మకుత్తుమార ౧౨౭

నే గమెటికొండలుగోటమొటనెల్లినభవ, కుష్టురిభరతకమివేల్చు
మనుచు, జంగు ~~చ~~ చంగునసంప్రమంగ (జేసినభవ, ద్వాంభ
ర్ననిభమెద్దికలదటంచు, జొగపిండు పగవాననగ సేమ్రంగినభ
వతంజస్సుకెద్దిసాదృశ్యమనుచు, వెడవిల్లుకొలెప్పుడురెక్కగ
ననినసామర్థ్యమునకదిసాటియనుచు, జింతచేసెచేసెచే
ప్పనారాడక, నిన్నుసన్నుతింపనెరక జీలకవులుకావుమొ
కటికా వింపరైరివేగి శంజితావిభూతరామదూత ౧౨౮

సోబమ్మదవరయమ్మవమ్మసెసినభవ, క్షరిమూతిశయమప్రగ
జ్ఞుడైనావెరికొడచేతాయలుగునార్చి ^{దేవు} మేయుంటనంతభ
మంతుడైన సగతనిమంటచేవగపుడెందనినదు, తొకంపు
కొల్లినభిరుడైన, ముప్పేచేతదరాస్సమూర్థుడెందించునై
పొటవారికృమప్రాజ్ఞుడైన, సాటివనిదనివిచారింపవలె
గాని, యిట్టిదనిగణింపనెప్పడొప్పు, నన్నుకనివొకరిడినదమ
గదా, శంజితావిభూతరామదూత ౧౨౯

సహవేనతల్లియవమానమొనరింపవనికను, (ఘ) పునమసుర
 వకానితోచినట్లు | గురుశాపలబ్ధవేమరితమొందినత్రాశం
 మనకుఁజొగిమఁజొనఁగూడినట్లు | స్వీయమాంసంబుభక్షిం
 చెడుశవేతభూపతికగస్త్వండుకన్నడినరతి | సవనాంత
 రాయావసరమునంచునమరు, మ్రొనకుసంవక్రుండుతో
 చినగతి | భీరపరితాపవార్ధిలాగులునాకు | నవ
 ప్రాప్తిం చినాప్రసాన్నిధ్నమగు-చు | సాయమొనరించుట
 కుమంచెసమయమగునుగనా ఘజనకల్పభూజకేసరిత
 ముంజు 30

కా 4 అశోగ్నంబుబలంబప్పండతయునైతైనశ్వర్చముకొరెకొ
 చారజ్ఞానమమోఘదక్షతకస్తజ్జ్యేష్ఠంబుధర్మార్థనా
 మారంభాదియధార్థమారసేవనా, బద్ధన్యతంగాంచికాం
 తారాగంబెటుమానినాడవోగదా, ధైర్యస్థితమాచుతే 31
 సహసంగేతవిదభరసస్పృహవారాశి, సాహిత్యమునకువినా
 రజ్ఞాని | సన్నివాసముసదాచారకాచములకుఁజాంతిదాం
 తులకువైకాల్పకాల్పవైరాగ్యమునకునాధారప్రదేశంబు
 వర్జితమునకునివాసభూమిగాఁగదా ధైర్యమునకుఁజ్ఞానం
 బుజ్ఞానాను, కంఠమధలకునిక్తపుఁగటాకురామభ

తృతీయ భాగము.

క్రికినిధి కవి తామ తల్లి కాలయము తా వకనవృథంబు జంబు
జన్మ మననదికాది యిచ్చగతియందు సాధు జనకల్ప భూజ
క సరిత నూ జ 32

సగ్గినిరుపమ కవి పరంపర లకా చా వృత్తి క్ల కంబు గన్మ వాల్మీ
కి యైన నాది మశబ్ద కాస్త్రా భవద్గుల మనెల్ల కా సమంధ నక
పథ తో యైన నానా విధ కలానిధాన ములు భులకు పా స్త్రయ వే
లయు వా గాభామ యైన జ తురా నన ప్రభా న్వితుడైన రషేత్ర
ప్రాణా శ్చ కుండైన బ్రహ్మ యైన సుమ్రు లక భకు డగు వల్పుటా
జ్జ యైన దావకా ధ్య తదిప్రభా వమ రసితలుప జాల
ర నంగ మా దృశ్య కను నె సాధు జనకల్ప భూ జనక సరిత
నూ జ 33

డ 4 కా టుక కొండ నంబ నము గా నొనరించి తదంబు నంబు ము
న్మటిచె డంగు వాత్ర మున నెప్పున గల్పి సువర్ణ భూమి భు
త్కూట మమో ఘవే జినిగ సూరి చితావక కేర్తి సత్పుధ
కూట మనోజ్ఞ పత్రముల జన్మ లిజిం చె ~~మమో~~ విరించి

మారుతో 334

చగ్గి న్మర డుల జేసి దక్కె నప్రదిమ్మ ననదు యశస్సు సుంచియు
త్ర రది శుదార కైలప్ర మృధ ప్రభు నాగ మువంద్ర తారకా
వరది విజాప గావృష భ వత్సల నొక్కట నిల్చి తూచగా

సరిపడకుంటున్నట్టికి, సాక్షిమొసంగేదెమిట్లుమాకులే
మగ్గురవిండాసనమకుభూధరశరణానాదేవునాధాదిని
ద్వరసంఘంబులఁగొల్చివారినిజయోషామోహమాద్యించికొ
ప్పరమానందతాండ్రతొననుచుఁద్రతుష్టారవోవర్జించిని
న్వరియించెఁజుమిక్కిరికామనియన్తావర్జనంబుచేమాకులే
ఉ॥ దానవశామనజనక, దంబములకెనరభామలకమరు
నానినులకెభుజంగజన, నారులసిద్ధముషాంగనాళిలం
కాననశరంబునందుఁగని, కాననిభంగిఁదిరస్కరించును
జ్ఞానివిక్కిరికాంతనెటు, సన్నిధిఁజేర్చితివామరుత్తుతా
ఉ॥ కావనపావదెన్నటికిఁగల్గెప్పముందేదితిర్చిపూనిదు
రవ్విదేమొసర్చికాదుపెర, వారిరథినముగాదుపుత్రిపు
త్రాదులనెనెపదవడు, నట్టిదికావనకొరికాంతన
తనదరమొప్పఁజేర్చితివ, వానిజసన్నిధినంజనాత్మజా
న॥ ఘోరకాననమందునారతిలకమైన, దక్షమయంతిఁబా
యలేదానలండుకొరియొప్పఁగలకామంబుచేసర్వభా
ర్వలనేదేదేవత్వోరఘుడు, పరికింపకయనిజపత్ననివేం
సింప, దలపాయఁదేజమదస్తిమాని, గొప్పలామనంబు
గొల్పవుచున్నత్రా, పదినాదరించెరవేండుసుతులు।

తృతీయ భాగము

కానఁగ్రహము శక్తి వని వారలఁగాల్పి నాల్గిఁ గల్గును మఁ
గేర్తి కాంత) నిన్ను నాప్రయోగి నెగఁదె (బాజిన మంచు శంఙి
తావిభూతరా మమావ ౧౩౭

కాగి వరా మా మణి నొద్దఁ జేర్చి ననుమా, యిందు సుఖస్థిర్నర్థ
రభరాగ్గంబులుక ప్పన ప్ప మరపా, యాభను నింజె న్ని స
సారకాంభా నిధి (సూల్పుటారసియ, శంసాభవ మణింబ్రమతో
నారాధించెద వంచు నంచెదనున్, తాభిశ భక్తా శ్రీ శ్రీ ౧౪౦
చగిల స ద్మర ప్రవర్ణ చర్మముగ, లట్టి మ వాత్మ (డ వయున వా
రసిమ (డ వా బజ్జెసి దిన, రాజసు తాడు లనక కామన
వ్నసన నిమగ్నై పర (గి, నప్పుడు గర్వణ వాక్య మొక్కఁడు
ల్లసమున (బల్ల వైతి విక, లాని లయా బుధ వం ద్విమానుత
పరిజరతా వులబువకొం పదారంబునుదుచ్చి రిత్తువలంబున
తీతాంబా డశయక శ్చేయద నిశ్చయ జూతాంబా పర
పరకాంబా గుడుగుక గదదు ముంబు వంబు లొక నగ్గ
తీర్థాంబా గుడుంబు లొక పావోర్థుల లొక పావోర్థుల
పరిజరతా వులబువకొం పదారంబునుదుచ్చి రిత్తువలంబున
పరిజరతా వులబువకొం పదారంబునుదుచ్చి రిత్తువలంబున

మగజరకావ్యంబువహింపచ్చార్దియునుదు, ఛౌరిత్రముంబొదదా
భరణాచ్చావనయుక్తజేయినది, పుంజూడచాకాపరం
పరమకలాంబుమమధుకంజనమదురభివంబుతోనననకా
పురుషుంగారమనయకః ~~మమ~~ సతిమవరపూతాంగియెమారు
త42

మగతెలిపక్షంబుననకవాశిశల, దీపుకాజాతాప్తమమ
వెలయునెయకమంభకారరజన్, వేళంబవల్లంబున
ధ్వలకాకాసమయోపాగములయ్యవంబమయ్యకెకయు
జ్వలమైలాకమనంజెలంగుతేదియ, వృద్ధంబగుదీమారుత43
సగమనాతికయ్యకైగల్గుటజేసిని, పులుదిగంతములలాసంబ
రించు, వవదప్రాకృతదృష్టిగల్గుటచేన, కష్టకోవిదులవేష్టంపుమండు
బాధిర్మమంచుకపడయకుండుట(గవి)జూలస్రవంబులనాలసిం
చు, ధవళసంహాననంబుదాల్చుటవవస్థత్విగుణాసత్రయం
బుచ(గొమరు(గాంచు(, దావకేనకేర్తితామరసాద్యేబ్ర|వల్లం
కభాంకమురువివారమునకు(, జూలవనిమవరవచారముతో
సుండు, దుడ్డివారవరమరుతుమార44

మగకవితాననయభక్తికననయనునా, బ్రహ్మేందికాంతావ్యయం
బవరేలకభవదయవేత్తమలం, దాదిభవంబాంబ(గా
ధవ(కెచ్చుటలభించునయినుచువేత్తరించెయొడించెరా
ఘవరుంపుండుగుచుకొకేచ్చితివవేత్తాపూర్తితోమారుత45

తృతీయ భాగము.

91

తగ్గదవనభక్తిలలనక భనుడైగదాపరబ్రహ్మమైనసతావిభుం
డు | నేవృదంభాజమునలయ్యెనకజంబునంచునిచ్చినగతి
నుండునాంజనేయ || 45

క॥ తమ్మలయంచునిష్కటపదమ్మలయంచునుమమ్మలంచున
చ్చమ్మలయంచుమంగళప్రదాత్మములంచుఫలించియున్నన
సమ్మలయంచుదంతితురగాదులయంచువసించులయ్యెచం
దమ్మసారము (ఉండునుగ, ఇంభవదాశయమంచుమాచుతర్క

చ॥ పటికపురాలకంటెనున, భస్మనకంటెనితాతనిర్మల 46
స్ఫుటతరమైనదాసుగుణ, శోభితమైమునురాశచిక్షతో
భృటమయిపొల్చునవృదయ, పద్మమునంచునరామచంద్రుడొ
దటనవసించియుండునుగ, దాబలదైత్యవిదాశమాచుతర్క 47

స॥ తనకేల (దొడనొచ్చిననప్రతాపంబు, నార్జుంప (గరినివ్వవోవిభుం
డు | తనకత్రినత్రివైచినభవద్విగ్రహ, ద్రుధిమ (గాయోచివ్రత
పరిపంధి | తనవైరినతనుగెచ్చిన త్వజితంబ్రయ, త్వముజెందగో
రిభూతప్రభుండు | తనయమ్మవమ్మసెసిననప్రభావంబుసా
ధింప (గోగ్రీవాపావిభుండు | నచుట (డినత్రరామునితోభజింప
శేదతివచ్చిరిగాదెలంకాపురమున | కొలెసమరాంతవళమవూ
నిధాన || సాంధుజనకల్పభూజకసరితసూచ || 48

స॥ అపరాపగాప్రవాహముల (చివరాస్త్ర) సోగిదయట

నశుక్రవినట్లు | తులవనిమూనికంబులుపుట్టుగనిలానద్రవి
రెండునాకండుదసినగతి | పులితామ్రమునకోగపైకకేమి
రా | లినపండుకొన్నికొనినభంగి | బలుముత్యములకుదావ
లమైనపాథాధి | చేరినకముగనార్జ్యం - చినవగ | నార్జ్య
నన్జాకమస్మదాభ్యుమతులు | తోచినట్లులవర్ణింపుదుకు
ర్మమించి | ప్రోవవలయునుదేవప్రభూతదయను || సాభు
జనకల్పభూజకసరితమూజ || 49

సోనరావమనాపాదనిం - చినకుంభసం, భవునకర్ణి - చినపాథు
మట్లు | సర్వభద్రణాశక్తిసతతంబువిలసిల్లు | సప్తార్చికెడిన
యాజ్ఞంబుకరణి | నాష్టభేదజ్ఞానెనానకుజాబిల్లెకొంపునూ
సంగినసూర్యప్రగ్గుపగిది | సకలలాకములతేజస్సూర్తివెలిగొ
చు, భానునకిడినదపంబుమాడ్కి | నర్పణంబానర్చినట్టి ~~నా~~
~~భద్ర~~ మదయపద్రంబులాలకించియాదరించి | దోషస
ముదయంబు (జలగిం - చిరక్షింపు) మాంజనేయరంజితావతే
య || 50

సోపంచభూతములకెర్పడియుండుపుభుకక్తి, మలగిరితే
జికిజలదృఢంబు | దివసనాయకకూతతమర్షరకాంతి,
చంద్రికాతుల్యవిజాలకేర్తి | సతసంధ్రములనలజాలుగాం
భర్తంబు, దిగధిపాష్టకము (గుండించుభూతి | తాచనాత్త

ములకందతిమందుమహా మంబు సుర వర్షులను (గలవరదశక్తి)
 నశానంగగా దనిజో తప్పకుండ నరామవిభుడు తప్పక ప్రసాద
 పటిమమమ్మ (గాచి ప్రకటంబు సయమో యాంజనేయ
 రంజితాదితేయ 51

సోమ మరారిమలజాల, యమరాట్టమా భల్ల సమరాధికవిలా
 బవిమలశీల కవనార్థ సుణజాత్ర భవనాశయాబ్జ త, జ
 వనాధికావైతపవన భూత ~~మరదాధికావైతపవన భూత~~, ఖరదా
 నవామిత్ర వరదాన ఫలపాత్ర, దరదా ఘహా మమిత్రాధిర్వగ
 త్రా విలసితా ష్టతరామకలితా యతసులూమ, పలలాశన
 స్తామ బలవిరామ, యనుచుని న్నాత్ర యిం చిమవంత్రరా
 మ, రాగమున (గొల్చు ~~విరాగ~~ నట్టి విరాగి వర్చస్, లంఘనానిధ
 లంబులియనవని (శలవె || సాధుజనకల్పభూజక సరితనూ
 జ 52

సో తో దేవకడు పుజాపనకు (బ్రతేక్షా మై పూర్ణానుకంపచ
 బ్రాచినాపా వారిదాననంబుచేసెను సతాంగక, తనమౌజ
 యంబుచిమని-చినాపా తులసిదాసునకు (జేదోడు వాదోడ్
 యజుప్రమానందంబాసంగినా పావసుచరిత్రాదికావ్యముల ~~సంగి~~ చిమ
 వ్రేళలభట్టు మూర్తిలానిచినా పా ~~త~~ తద్విధమున మవయ
 కాలదయమునందు (గరిసెనక్కో నుసర్వతాంభలు ఫలింప (జే

సకాపాండు మయ్యనికాసితా ~~స~~ మరంబకప్పునకాయ
వరంజనేయ 53

కాంజానానూన ~~జ్ఞాన~~ సుధానదన జనత్రకలక్షణసంధానసు
జ్ఞానాధనవ్యదజ్ఞదనజనవ్యప్రంభామలస్థాననావ
ధీనాజం దవ్యవేకవాప్యత చయ్య దిగ్రాజటంకారణ
త్థానస్వరవివరదనజనసంత్రా జాన్త తేమారుత 54
మర్కషావకతు ద్విషదంశసంభవద్వినకచ్చాత్రసంసారదు
ర్విషయానందసు మారమాని జనసం విద్వద్దమరావరపా
రుషన తానయ్య జయాదిభవసుకాసంకూ దేశయూనం తేతక
బ్లిషకాంతారకుథారభక్తకరుణా భేద మతేమారుత 55
ఉజ్జంతరకంత్తరుంత్త కుభరంత్తవిరించి పురంధ్రకేషనా
గేంత్త మ్మగేంత్త నిర్జ్వరమునంత్త పయస్సలికంత్త చంత్రికా
చంత్త ~~మారుత~~ సుధామరాళదర్శ చంత్త వృషభజితుల్లసెద్ద

సాంత్తమజేంత్త ఘోషితకు, జాపతిభక్తినిధానమారుత 56
చగ్గదిత్త్రతిథుస్రమెవ్వకుపరించినరాగిని వాకణంబుసం
పదలునుభాగిముడివిమలపాండితి యుంగవితావధానమా
పదలనునిస్తూరించుసదు, పాయముతజము భూరికేత్రిస
ర్వదశలయం దుసా జ్ఞామనువాన్విభవంబును గల్లుమారుత 57

చీతయభాగము

95

తన-చరమేయగమై మేవేలపైనిరువదాఱు సమయక-చ-వస్తుకై
నాభ్యమునదని (బూర్తి) గావిం-చినపదంబులసమర్పణ
యనెడిది (గాను మంజనాత సుంజ 58

ఇది శ్రీ సీతావల్లభప్రసాద సమానాధితనవిధా

ప్రవేశము

అంజనేయస్య వము సంపూర్ణము

5026

125
80
58
11
263

written by :మహర్షి వేంకట దాస స్వామి గారు

Thanking you
From PUDIVADA

cell no: 9000545202 (from-Pudivada
devasthanam)